

Autorský časopis pro děti (věk 8–12 let)

BcA. Barbora Kunzová

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Grafický design

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Barbora Kunzová**
Osobní číslo: **K21297**
Studijní program: **N0212A310007 Multimédia a design**
Specializace: **Grafický design**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Autorský časopis pro děti (věk 8-12 let)**

Zásady pro vypracování

Rozsah teoretické práce minimálně 40 – 45 stran + obrazové přílohy (dokumentace praktické části). Práci odevzdat v elektronické podobě na Portál IS/STAG (dle předepsané univerzitní šablony viz směrnice rektora č. 33/2019) a ve formátu PDF na 1 ks CD (DVD) nosiče, dále odevzdat 2 kusy výtisků práce – jeden v pevné vazbě (zde bude vlepeno CD/DVD), jeden v kroužkové vazbě a 1 výtisk graficky zpracované diplomové práce, která má volnější grafickou podobu.

1. Teoretická část: grafický design v časopisech pro děti
2. Praktická část: tvorba autorského časopisu pro děti ve věku 8-12 let

Rozsah diplomové práce: **viz Zásady pro vypracování**
Rozsah příloh: **viz Zásady pro vypracování**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam doporučené literatury:

SALISBURY, Martin a Morag STYLES. Children's Picturebooks: Te Art of Visual Storytelling. UK: Laurence King Publishing, 2012. ISBN 978-1-8566-9-735
PECINA, Martin. Knihy a typografie. Druhé vydání. Brno: Host, 2012. ISBN 978-80-7294-813-0
REYNOLDS, Kimberley. Children's Literature: A Very Short Introduction. New York, USA: Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-956024-0
HULL, Sarah. Write and Design Your Own Magazines. UK: Usborne Publishing Ltd., 2019. ISBN 978-1-4749-5086-2

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. art. Livia Kožušková, ArtD.**
Ateliér Grafický design

Datum zadání diplomové práce: **1. listopadu 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **19. května 2023**

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

doc. Mgr.A. Pavel Noga, ArtD.
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 9. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 9. 12. 2022

Jméno a příjmení studenta: BcA. Barbora Kunzová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

V teoretické části své diplomové práce se zabývám tím, co je časopis. Rozebírám jeho dělení a jeho vztah s čtenářem. Zaměřuji se na psychickou stránku dítěte – co všechno potřebuje k tomu, aby udrželo pozornost, co ho ovlivňuje a jakým způsobem mu autor může pomoci k osobnímu rozvoji. Dále se zaměřuji na grafické zpracování magazínu, od správného výběru písma po ilustrační styly. V praktické části představuji autorský časopis Malý Columbus, pro děti ve věku 8–12 let. Koncept zahrnuje každé číslo představující novou zemi, počínaje s Mexikem. Cílem je dítě zábavně vzdělávat o nových kulturách a podnítit v něm zájem o vzdělávání se v této oblasti.

Klíčová slova: časopis, dětský časopis, magazín, ilustrace, děti, příběh, Mexiko, cestování, kultura

ABSTRACT

In the theoretical part of my master thesis I deal with what a magazine is. I analyse its division and its relationship with the reader. I focus on the psychological side of the child – what he needs to keep his attention, what influences him and how the author can help him to develop personally. I also focus on the graphic design of the magazine, from the right choice of fonts to the illustration styles. In the practical part, I introduce the author's magazine, Little Columbus, for children ages 8–12. The concept involves each issue reimagining a new country, starting with Mexico. The goal is to educate the child about new cultures in a fun way and spark an interest in learning about the area.

Keywords: magazine, children's magazine, magazine, illustrations, children, story, Mexico, travel, culture

Ráda bych poděkovala doc. Mgr. Art. Lívii Kožuškové, ArtD., za odborné vedení práce, užitečné rady a připomínky, podporu a trpělivost. Následně Eduardovi Barrera Arambarrimu, za jeho ochotu se se mnou podělit o jeho znalosti. Nakonec bych chtěla poděkovat mé rodině a přátelům, kteří mě podporovali během vysokoškolského studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ČASOPIS.....	11
1.1 STRUČNÁ HISTORIE ČASOPISU	11
1.1.1 Historie časopisu na české scéně	13
1.1.2 Historie časopisu ve světě	14
1.2 ZAMĚŘENÍ ČASOPISŮ	16
1.2.1 Časopisy pro obecné zájmy	16
1.2.2 Odborné časopisy	17
1.2.3 Časopisy pro speciální zájmy	18
2 DÍTĚ VS ČASOPIS.....	20
2.1 SOUČASNÁ ČTENOST U DĚTÍ	20
2.2 POUTAVOST.....	21
2.2.1 Vliv vizuálního zpracování časopisu na poutavost	22
2.2.2 Barevná paleta	22
2.2.3 Vliv ilustrovaného obrázku na poutavost	23
2.3 ROZVOJ DÍTĚTE SKRZ ČASOPIS	24
2.3.1 Téma časopisu	24
2.3.2 Edukační procesy	26
2.3.3 Mravní ponaučení v dětských časopisech	27
2.3.4 Gender	28
2.3.5 Sexuální identita, rodina a rasová různorodost	29
3 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ DĚTSKÝCH ČASOPISŮ.....	32
3.1 ILUSTRACE	32
3.1.1 Ilustrační styl	32
3.1.2 Proces ilustrace	33
3.2 ILUSTRACNÍ TECHNIKY	34
3.2.1 Vektorová grafika	34
3.2.2 Bitmapová grafika	35
3.2.3 Akvarel	36
3.2.4 Kresba tužkou	37
3.2.5 Uhel	38
3.2.6 Grafické techniky	39
3.2.7 Linoryt	39
3.2.8 Dřevořez	40
3.3 ALTERNATIVNÍ FORMY ILUSTRACÍ.....	41
3.3.1 Fotografie	41
3.3.2 Látka	42
3.4 TYPOGRAFIE.....	43
3.4.1 Font.....	43

3.4.2	Ručně tvořené písmo	45
3.5	INTERAKTIVNÍ ELEMENTY	46
3.5.1	DIY	46
3.5.2	Hmatové prvky	48
3.6	FORMÁT A VAZBY	49
4	UKÁZKY ČASOPISŮ	51
4.1	UKÁZKY ČASOPISŮ NA ČESKÉ SCÉNĚ	51
4.1.1	Mateřídouška	51
4.1.2	Raketa	53
4.2	UKÁZKY ČASOPISŮ VE SVĚTĚ	54
4.2.1	Bublina	54
4.2.2	Revista Kiwi	56
4.2.3	Anorak	57
4.2.4	Dois Pontos	59
4.2.5	Mighty Kind	61
	PRAKTICKÁ ČÁST	63
5	MALÝ COLUMBUS	64
5.1	KONCEPT	64
5.2	IDEA	64
5.3	VĚKOVÁ KATEGORIE	65
5.4	PROCES	66
5.5	NÁZEV ČASOPISU	67
6	VIZUÁLNÍ ZPRACOVÁNÍ	68
6.1	BAREVNÁ PALETA	68
6.2	ILUSTRACE	69
6.3	TYPOGRAFIE	75
6.4	SAZBA	80
6.5	NÁHLEDY DVOUSTRÁNEK	81
6.6	POKRAČOVÁNÍ PROJEKTU	86
	ZÁVĚR	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	88
	SEZNAM OBRÁZKŮ	96

ÚVOD

Dětství je jedno z nejdůležitějších a nejšťastnějších období v našem životě. V této době utváříme, kdo jsme, budujeme svůj charakter a máme chuť poznávat nové věci a čerpat znalosti. Časopis je v tomhle ohledu pro děti zajímavé médium, jelikož jim nabízí prostor pro sebezdokonalování a prohlubování jejich zájmů. Díky velkému množství technologií, které nás obklopují, je pro děti stále těžší a těžší věnovat svůj volný čas četbě tištěných periodik. Zároveň kvalitně zpracovaných časopisů pro čtenáře mladšího školního věku, které jsou svým obsahem aktuální, se v českém prostředí moc nevyskytuje. Proto jsem se na tento problém zaměřila.

Obsahem mé teoretické části, je seznámit čtenáře s termínem časopis. Časopis, jako obecné médium, rozeberu od jeho počátků a nastíním jeho historii jak ve světě, tak na české scéně. Dále se už budu zaměřovat na dětský časopis, kde budu rozebírat vztah mezi ním a dětskou psychikou. Nastíním situaci současné čtenosti u dětí, z jakých důvodů a proč klesá, jaké techniky a způsoby použít k tomu, aby autor upoutal čtenářovu pozornost a jak se díky němu může dítě mentálně rozvíjet. Mravní ponaučení, rasová různorodost, gender nebo sexualita jsou také jedny z témat, kterým budu věnovat pozornost, jelikož je důležité o nich mluvit a děti o nich vzdělávat. V další části teoretické práce budu řešit jeho grafické zpracování, a vše, co tento pojem obsahuje. Tedy od procesu tvorby, ilustrace, představení několika ilustračních stylů, až po typografii a interaktivní elementy. V poslední kapitole představím vybrané, kvalitně zpracovaná periodika z české scény, i ze světa.

Výstupem praktické části bude ilustrovaný cestovatelský časopis pro děti, který je bude pomocí nenásilné formy učení vzdělávat. Cílem je vytvořit graficky čistě zpracovanou publikaci, která bude kladným přínosem dětské četby. Obsah bude sestaven z jak edukační části, tak ze zábavných cvičení, jejichž účelem bude přinést nové znalosti o konkrétní zemi, které by se děti za normálních okolností ve škole nenaučily a potencionálně v nich podnítit zájem o poznávání nových míst a kultur.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ČASOPIS

Literatura má mnoho forem a odvětví, ve kterých pokrývá širokou škálu témat, za účelem oslovení co největších skupin lidí. Jednou z těchto forem je časopis, jinak také zvaný magazín.

Jedná o periodikum, tedy publikaci, která vychází v pravidelných intervalech. V tomto případě většinou týdně, měsíčně, čtvrtletně nebo půlročně. Skládá se ze sbírky různých typů textů – vše od článků a příběhů, až po eseje nebo básně, které jsou často ilustrované, nebo doprovázené fotografiemi. Na rozdíl od novin jsou časopisy cílené na konkrétní skupiny lidí a zabývají se nejrůznějšími tématy, které čtenáři využívají pro vzdělávání, zábavu nebo pro volný čas.¹

Existují stovky druhů časopisů, které díky svým preferencím cílí na specifické skupiny čtenářů. Liší se podle jejich věkových skupin (předškolní věk, školní věk, dospělost, senioři), jejich pohlaví (žena, muž, jiné), zájmů a koníčků (vaření, móda, fotografie, rybaření), nebo podle jejich zaměření na publikum (odborné, naučné, rodinné).²

S pokrokem technologií už není publikace časopisu čistě tištěná záležitost, ale má možnost se vyskytovat i v online podobě. V tomto případě se už nejedná o časopis, ale o e-zine (z anglického slova electronic magazine = elektronický časopis). Jedná se o obdobu tištěného časopisu, která je čtenářům poskytována na bázi předplatného, a to skrz webové stránky, nebo prostřednictvím e-mailu.³

1.1 Stručná historie časopisu

Prvopočátky časopisu jako takového se objevují již v 15. století, kdy Johannes Gensfleisch Gutenberg obdařil svět svým vynálezem knihtisku. V 17. století se pak poprvé objevili

¹ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2., dopl. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6.

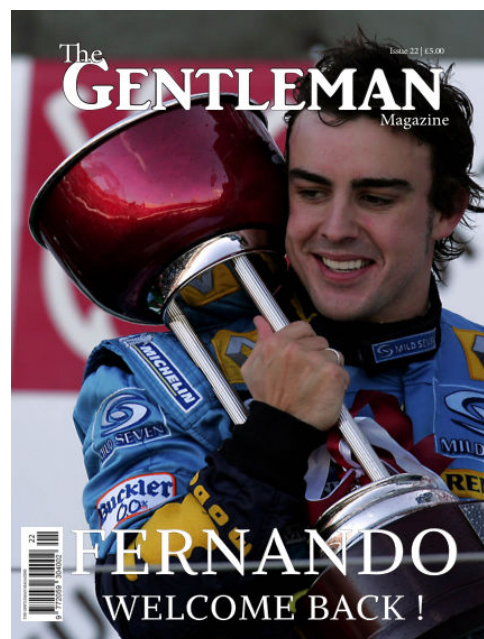
² OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2., dopl. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6.

³ KUROSH, Anastasia. *What's an E-zine and How You Can Use It in Digital Marketing* [online]. 22. 9. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://flippingbook.com/blog/marketing-tips/how-to-use-ezine-in-digital-marketing>

předchůdci moderního časopisu, a to v podobě almanachů a brožur. Rozebíral hlavně témata z vědeckých oblastí, případně se zaměřoval na konkrétní témata, která byla v daném období populární, jako například móda. První časopis pro širokou veřejnost, v podobě, jakou dnes známe, byl založen v Anglii, roku 1731. Nesl název *The Gentleman's Magazine*⁴ a jeho zakladatelem byl Edward Cave, který psal pod pseudonymem Sylvanus Urban. Byl zároveň prvním, kdo slovo magazin použil. Tento termín si vypůjčil z arabského slova *makhasin*, které v překladu znamená místo pro skladování. Cave toto slovo zveřejnil v inzerátu pro své první číslo z lednu 1731. Přiměl tak čtenáře představit si, že časopis je skladovacím prostorem pro ta nejpozoruhodnější díla, která pečlivě vybírá ze stovek publikovaných textů po celé Velké Británii a umisťuje je pod jednu obálku. Toto periodikum byl zásobárnou článků, myšlenek, a informací, které v sobě odrážely kulturu takovým způsobem, jakého v té době nebyla schopna žádná jiná publikace.

Obr. 1 – Titulní strana časopisu
The Gentleman's Magazine z roku 1759

Obr. 2 – Současná podoba *The Gentleman's Magazine*

Největší rozmach pro časopis nastal kolem 19. století. Čtenáři si jej rychle oblíbili, protože měl jisté výhody, které knihy nedokázaly poskytnout. Narozdíl od nich nevyžadoval dlouhodobou koncentraci a z finančního hlediska byl mnohem dostupnější. Krátké texty

⁴ KOEDINGER Mike a LOSOWSKY, Andrew. *We Love Magazines*. Berlin: Die Gestalten Verlag, 2007. ISBN: 978-3899551884

navíc dokázali přečíst i lidé se základním vzděláním. Časopisy byly cílené především na pánské publikum, které si jeho čtením krátilo dlouhé čekání u holičů.

Dalším důležitým momentem se stal rok 1842, kdy vznikl první časopis doprovázený obrázky. Nesl název *The Illustrated London News*.⁵ Jednalo se o průkopnický umělecký časopis, jenž obsahoval ilustrace zhotovené pomocí grafických technik. Jednalo se o vůbec první londýnské periodikum, které ve svém prvním čísle obsahovalo až 32 dřevorytů. Mimo to se v následujících číslech pravidelně objevovaly různorodé tisky rytin a fotografie. Ilustrace se zpočátku zaměřovaly na anglický společenský život. Po čase se jejich záběr rozšířil na všeobecné zprávy a umění. Zaměstnanci byli vysíláni do všech koutů světa, aby zachytili události, ke kterým právě došlo. Časopis zaznamenal okamžitý úspěch po celém Spojeném království a zanedlouho si vysloužil podporu církevní veřejnosti.

1.1.1 Historie časopisu na české scéně

Časopisecká kultura se v českých zemích začala rozvíjet v 70. letech 18. století. Zpočátku se setkala spíše s negativními reakcemi, protože čtenářské obce nebyly dostatečně připravené na nástup tohoto média a poptávka po nich byla mizivá. Jeho růst započal až na začátku 19. století, kdy se do něj začaly přidávat německé texty.⁶

Nejstarší časopisy u nás byly z německé tiskařské dílny *Höchenbergerů*, kterou vlastnil František Höchenberger. Jeho dílna v Příbrami produkovala literaturu s lidově náboženskou tematikou, stejně jako noviny, kalendáře, a později již zmíněné časopisy. Tyto výstupy byly ve velkém dováženy na vesnické církevní slavnosti. Po zavedeném omezení těchto lidových oslav a svátků, musela být příbramská dílna uzavřena, protože už nedokázala produkovat tolik tiskovin, aby to zajistilo její stálý chod. Následně ale přesídlila do Prahy, kde od roku 1770 začaly vycházet první dva časopisy na našem území. Nesly název *Die Unsichtbare* a *Die Sichtbare* a jejich posláním bylo šíření konzervativních posláních. Jako nejstarší česky psaný časopis se pak považuje *Učitel lidu*, vydávaný od let 1786–1788.⁷

⁵ GALE. *The Illustrated London News Historical Archive, 1842–2003* [online]. 2023 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.gale.com/intl/c/illustrated-london-news-historical-archive>

⁶ VOIT, Petr. *Časopis* [online]. 2006 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://encyklopedieknihy.cz/index.php/%C4%8Casopis>

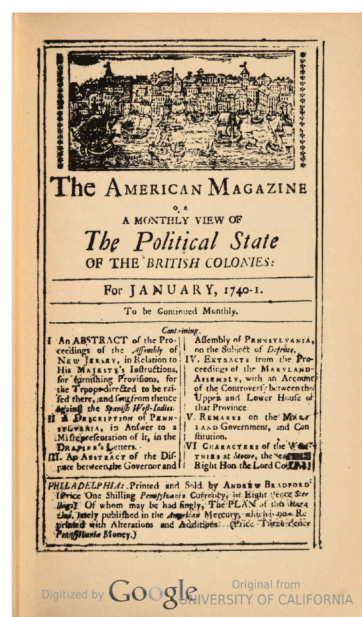
⁷ VOIT, Petr. *Časopis* [online]. 2006 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Franti%C5%A1ek_Augustin_H%C3%B6chenberger

Nejvíce populárními pak u nás byly zejména vědecky zaměřené časopisy (jako *Prager gelehrte Nachrichten*, vydávaný od roku 1771 do roku 1772), dále pak mravně výchovné a beletristické.

1.1.2 Historie časopisu ve světě

V roce 1741 přivezl do Spojených států amerických koncept časopisu diplomat Benjamin Franklin spolu s Andrew Bradfordem. Ten se okamžitě uchytil, a to především díky potřebě vyjadřování politických názorů a ideálů v době, kdy se národ stával demokratickým státem. Mezi první časopisy se řadí *The General Magazine, and Historical Chronicle, For all the British Plantations in America*, publikovaný Benjaminem Franklinem. Vydal pouze šest čísel. Druhý nesl název *American Magazine, or a Monthly View of the Political State of the British Colonies*, a byl vydaný Andrew Bradfordem. Ten vydal tři výtisky, načež zkrachoval. Rychlý zánik obou periodik je dáván za vinu faktu, že Spojené státy americké nebyly připraveny na tuto novou formu publikace. Dalším důvodem krachu byla nedostatečná skupina vzdělaných lidí, kteří uměli číst a těch, co si časopisy mohli dovolit. Většina gramotných a finančně zabezpečených lidí byli muži, a protože výrobní proces byl nákladný, stali se hlavními konzumenty právě oni. Tomuto se přizpůsobil i obsah, jenž obsahoval čistě mužská témata, jako politika, vědní obory, nové vynálezy a obchod. Ovšem s blížící se válkou se sdělení začala stávat přesvědčivější a více politicky založená. Autoři časopisů nepublikovali pro peníze, ani pro možnou vidinu slávy. Většina z nich nejen řídila chod, ale obstarávala tisk a materiály. Za články pak nebyly vyplácené žádné honoráře a jen zřídka se uváděla jména autorů textů.⁸

⁸ REED, David. *The Popular Magazine in Britain and the United States of America 1880-1960*. Toronto: University of Toronto Press, 1997. ISBN 9780712304177

Obr. 3 – První číslo *The General Magazine*.Obr. 4 – První číslo *American Magazine*

Za konce občanské války se zvýšil počet gramotných občanů, a proto poptávka po časopisech prudce stoupla. Během let 1825 až 1850 vzniklo až 5000 nových periodik, pocházejících zejména z oblasti New Yorku, který tak nahradil Philadelfii a Boston, a stal se tak největším producentem.⁹

Jedním z neúspěšnějších časopisů byl *Harper's Magazine*,¹⁰ který v roce 1850 vytvořila společnost Harper & Brothers. Knižní vydavatelé využívali magazín jako způsob, jak vydělat peníze. V době, kdy o knihy opadl zájem ho používali jako prostředníka k propagování svých knižních titulů. Ve svých článcích psal *Harper's Magazine* o cestování, vědě a volnočasových aktivitách.

Dalším populárním časopisem, tentokrát cíleným na ženské publikum, se stal *Godey's Lady's Book*. Byl vydávaný v letech 1830 až 1898. Kládl důraz především na módu a etiku. Jeho redaktorkou byla Sara Josepha Hale, která na svém postu setrvala 40 let. Hale se proslavila tím, že se podílela na formování ženských časopisů do podoby, jakou známe ze současnosti. Byla osobně najata vydavatelem Louistem Godeymem, za cílem vzdělávání amerických žen.

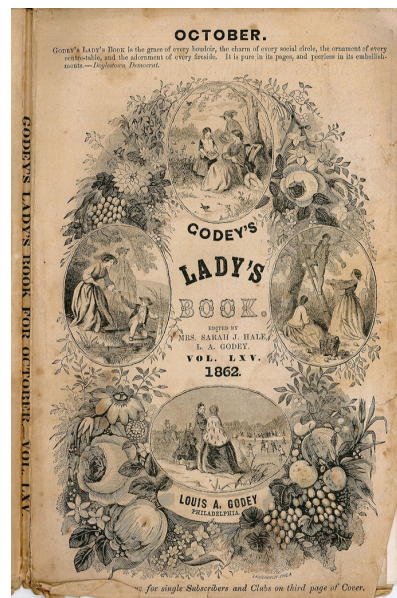
⁹ REED, David. *The Popular Magazine in Britain and the United States of America 1880-1960*. Toronto: University of Toronto Press, 1997. ISBN 9780712304177

¹⁰ CHIELENS, Edward E. *American Literary Magazines: The Eighteenth and Nineteenth Centuries*. USA: Greenwood Press, 1986. ISBN 9780313239854

Aktivně přinášela články o historii, umění, cestování, módě, pečování sama o sebe, hudbě a péči o dítě.¹¹

Obr. 5 – Titulní strana z Harper's Magazine

Obr. 6 – Titulní strana z Godey's Lady's Book

1.2 Zaměření časopisů

V dnešní době po celém světě existují tisíce časopisů. Vzdělávají nás, informují, inspirují, pomáhají nám prohloubit a rozvíjet naše koníčky, baví nás. Jsou určeny pro různé věkové a cílové skupiny, jsou psané odlišnými jazyky a čítají různé žánry. Každý z nich má svou vlastní charakteristiku. Každý je jedinečný.

1.2.1 Časopisy pro obecné zájmy

Také známé jako spotřebitelské časopisy, jsou pravděpodobně nejrozšířenějším druhem publikací. Jejich cílem je oslovit co nejširší okruh čtenářů pomocí informací a názorů na nejrůznější témata. Tyto publikace obsahují články o různých oblastech zájmu, jako cestování, kulinářském umění, móda, společenské vztahy nebo politika.

Jsou psány novináři, nezávislými autory nebo spolupracovníky časopisu. Od jejich cílové skupiny se neočekávají žádné základní nebo odborné znalosti z odvětví dané tematiky. Pouhý zájem, chuť a určitá úroveň inteligence je vše co je vyžadováno od čtenáře

¹¹ WEBB, Ashley. *The Importance of Godey's Lady's Book on 19th c. Fashion History* [online]. 23. 2. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.bustletextiles.com/post/godey-s-lady-s-book>

k tomu, aby tyto časopisy četl a užíval si je. Grafická úprava stránek má upoutat pozornost a působit přívětivým dojmem. K tomu napomáhá bohatý doprovod v podobě ilustrací a fotografií.¹²

Jako příklad z české scény lze uvést časopis *Katka*.¹³ Jedná se o týdeník pokrývající oblasti vztahů známých osobností, módy, životního stylu, vaření a životních příběhů. Je zaměřený především na ženské publikum a láká svým pestrým obsahem.

Časopis funguje na principu poskytnutí co nejvíce informací je možno, což se negativně odráží na jeho finální grafické stránce. Stránky působí chaoticky a jsou často přeplněné, zejména díky velkému množství použitých fotografií, často se střídajícím typům fontů a dalším grafickým prvkům. Jelikož je časopis určen pro obyčejného čtenáře, který si časopis pořizuje čistě na základě jeho obsahu, splňuje tato publikace svůj účel a její grafické zpracování tak nijak neovlivňuje jeho produkci.

Obr. 7 – Titulní strana časopisu Katka

Obr. 8 – Vnitřní strana časopisu Katka

1.2.2 Odborné časopisy

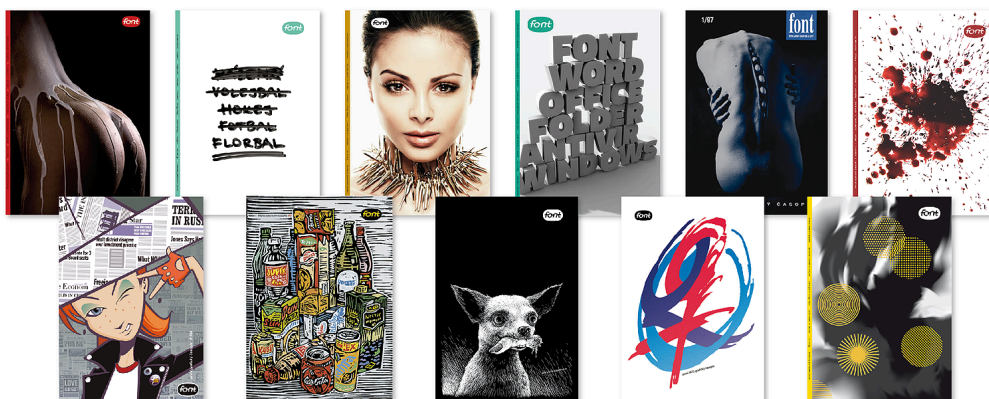
Tento typ časopisu je určený pro profesionály v určité oblasti. Přináší nejrůznější zprávy a analýzy z daného oboru, redakční komentáře, nebo recenze knih. V odvětvích jako věda a technika, přináší rozsáhlé články o profesním rozvoji s cílem zlepšení dovedností. Úroveň

¹² LITERA Design. *Výroba a rozdělení novin a časopisů* [online]. 2018 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/vyroba-a-rozdeleni-novin-a-casopisu/>

¹³ PERIODIK. *Časopis Katka* [online]. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.periodik.cz/predplatne/casopis.php?akce=titul&titul=100251>

kvality takového časopisu může být podobná jako u vědecké publikace. Tento druh odborných časopisů může být velmi užitečný jak pro odborníky z praxe, tak pro vysokoškolské studenty, kteří se věnují odborné přípravě.¹⁴

Příkladem tohoto typu časopisu u nás je *Font*.¹⁵ Jedná se o publikaci pro grafické designéry, typografy, fotografy, zaměstnance tiskáren či marketingových agentur. Vydává se u nás již od roku 1991 a každý měsíc přináší rozhovory s významnými umělci. Představuje známá grafická studia, informuje o soutěžích, ukazuje nové druhy fontů, jak na české, tak i na zahraniční scéně. Přináší informace o hardwaru a softwaru – vše od PC, tabletů, fotoaparátů po domácí tiskárny.

Obr. 9 – Ukázka titulní stran časopisu *Font*

1.2.3 Časopisy pro speciální zájmy

Tyto publikace poskytují velmi specifické informace o konkrétních tématech. Jsou určeny lidem, kteří chtějí rozšiřovat své obzory v oblasti jejich zájmů a koníčků. Většina časopisů se zaměřuje na volnočasové aktivity čtenářů, jako je například rybaření, focení nebo příprava kvalitní kávy. Ve svých textech používají odborné názvy a počítají s tím, že čtenář má určitou znalost daného tématu. Publikace obsahují placené reklamy a jsou často ilustrovány a doplněny o fotografie.¹⁶

¹⁴ JABOK. *Chci najít odborný recenzovaný časopis* [online]. 15. 12. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://knihovna.jabok.cz/cs/rady-navody/navody/chci-najit-odborny-rezecen-zovany-casopis>

¹⁵ KAFKA. *Časopis Font* [online]. [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://kafka.cz/cz/casopis-font.html>

¹⁶ ABRAHAMSON, David. *Magazines: Special Interest* [online]. 2003 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/sdfe/pdf/download/eid/3-s2.0-B0123876702001771/first-page-pdf>

Jako příklad lze uvést časopis *Computer*.¹⁷ Tento měsíčník nabízí čtenářům informace z oblasti technologií, internetu a počítačů. Informuje o nejlepších produktech na trhu, dává rady pro vyřešení problému s hardwarem a porovnává vybranou techniku.

Obr. 10 – Titulní strana časopisu Computer

Obr. 11 – Titulní strana časopisu Computer

¹⁷ ČASOPIS, Computer. *Computer čte rekordních 104 tisíc čtenářů. Je to nejčtenější český počítačový časopis* [online]. 9. 8. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zive.cz/clanky/computer-cte-rekordnich-104-tisic-ctenaru-je-to-nejctenejsi-cesky-pocitacovy-casopis/sc-3-a-199730/default.aspx>

2 DÍTĚ VS ČASOPIS

2.1 Současná čtenost u dětí

Když chtěli lidé v minulosti přijít k novým informacím, knihy a časopisy byli jejich jedinou volbou. V současné době je tomu už jinak, protože s nástupem internetu, se konzumentům otevřeli nové možnosti, jak se k takovým informacím dostat.

Dnešní děti prožívají celý svůj život obklopeni technologiemi. Od momentu, co se naučí číst, mají díky internetu nebo sociálním sítím možnost získat přístup takřka ke všemu, co je v danou chvíli zajímavé. Radši, než z tištěných médií je pro ně více přirozené dozvídat se nové věci z televize, svého chytrého telefonu nebo počítačových her. Toto všechno jim značně zjednodušuje život, a tak může dítě nabýt dojmu, že časopisy a knihy, jsou něco zastaralého, do čeho se nevyplatí investovat svůj volný čas.

O dětech narozených po roce 1995, se mluví jako o *generaci Googlu*,¹⁸ jinak také označovanou jako *generaci Z*. Tato generace je první, která nezažila svůj život bez počítačů. Posílání SMS, hlasových zpráv a googlování každé maličkosti je na jejich denním pořádku. Tito jedinci neustále konzumují informace, které sice okamžitě zapomenou, ale ihned prahnou po dalších. Jsou rychlí a nedokáží se soustředit na jednoduché činnosti. Chtějí mít veškeré informace dostupné online a zdarma. Není tak divu, že čitelnost časopisů za posledních pár let značně poklesla.

Dle výzkumu z roku 2021,¹⁹ zaměřeného na četbu u dětí v České republice, vyplynulo, že koronavirová pandemie negativně ovlivnila čtenost periodik. V případě dospívajících nečtenářů se podíl z roku 2017 (15 %) v roce 2021 zvýšil (30 %). Starší mládež pak preferovala čtení blogů, informace čerpala z internetových článků a příspěvků na sociálních sítích (Instagram, Facebook, Twitter). Jako odůvodnění ztráty chuti číst, je dle výzkumu na vině pandemie, díky které děti strávily podstatně více času v digitálním prostředí. Veškerý

¹⁸ IKAROS, redakce. *Informační generace: změna nebo kontinuita?* (David Bawden) [online]. 2009, ročník 13, číslo 5/2 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://ikaros.cz/informacni-generace-zmena-nebo-kontinuita-david-bawden>

¹⁹ RICHTER, Vít. *České děti a mládež jako čtenáři v roce 2021* [online]. 1. 12. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.mistnikultura.cz/ceske-deti-a-mladez-jako-ctenari-v-roce-2021>

svůj volný čas věnovali sledováním filmů a seriálů nebo hraním her. Zároveň nastoupili na formu distanční výuky, kde jim byly poskytovány výukové materiály taktéž v digitální formě, tudíž jejich výsledný kontakt s tištěnými publikacemi klesl ještě více. Pokud bylo potřeba, starší využili objednání tištěných publikací prostřednictvím internetu. *V uplynulém školním roce získalo alespoň jednu knihu na internetu (nákupem, stažením nebo zapůjčením) 70 % čtenářů z řad dospívajících.*²⁰

U dětí mají největší vliv na čtenost rodiče. Nastává zde ale otázka, jestli pro ně má cenu utrácet peníze na tištěných časopisech, když podobné informace mohou dětem předat pomocí těch digitálních. Výzkum norské docentky *Anne Mangelové z Centra pro výzkum čtení na univerzitě ve Stavangeru*²¹ tvrdí, že čtení textu z obrazovky, ať už se jedná o monitor, nebo čtečku elektronických knih, vytváří novou formu mentální orientace. Při čtení z papírů ale rozumíme lépe a více, než čtením z obrazovky. Texty na monitoru často nejsou přizpůsobeny formátu publikace a ztrácí fyzický rozměr. Veškeré prostředky, které jsou dětem poskytovány by měly být jednoduché na pochopení, srozumitelné a vzbudit v nich zájem o dané téma. Elektronické publikace mohou čtenáře rušit. Statický monitor může odvádět jeho pozornost, čímž si dítě ve výsledku nemusí pamatovat zásadní informace, nebo konkrétní pojmy.²² Nejmladší čtenáři jsou stále ve fázi poznávání nových věcí. Mít časopis v rukou, listovat si jím, mačkat ho, nebo si do něho kreslit, je jejich přirozenou potřebou. O absenci modrého záření z obrazovky nemluvě.

2.2 Poutavost

Jednou z nejdůležitějších podmínek, kterou by měl časopis splňovat je poutavost. Nezáleží na tom, jak kvalitní má publikace obsah, ale pokud nedokáže dítě zaujmout a udržet jeho pozornost, stává se zbytečnou. Prvky jako barevnost, ilustrace, srozumitelnost textu nebo celkové téma, jsou jedněmi z klíčových faktorů pro úspěch. Samozřejmě není možné, aby si všechny děti na světě oblíbily stejný časopis, protože každý se zaměřuje na specifický okruh

²⁰ RICHTER, Vít. *České děti a mládež jako čtenáři v roce 2021* [online]. 1. 12. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.mistnikultura.cz/ceske-deti-a-mladez-jako-ctenari-v-roce-2021>

²¹ THE University of Stavanger. *Storybooks On Paper Better For Children Than Reading Fiction On Computer Screen, According to Expert.* [online]. 22. 12. 2008 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.sciencedaily.com/releases/2008/12/081219073049.htm>

²² GUERNSEY, Lisa a LEVIEN, Michael. H. *Getting smarter about e-books for children* [online]. 1. 5. 2016 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.naeyc.org/resources/pubs/yc/may2016/ebooks-for-children>

témat, který některým jedincům nemusí vyhovovat. Díky několika základním pravidlům, které, pokud se budou dodržovat, je ovšem pravděpodobné, že se publikace uchytí.

Důležitým aspektem, jak upoutat čtenářovu pozornost, je správný výběr tématu. U dětí předškolního věku se očekává, že na výběru časopisu budou mít větší podíl rodiče, ve školním věku si pak publikace vybírají sami. Je několik faktorů, na základě, kterých dítě posuzuje, zda se pro produkt rozhodne, nebo ne. Chlapci obecně více tíhnou k autům, robotům nebo tématům s akčními prvky. Dívky naopak zajímají něžnější témata, jako princezny, víly a nadpřirozená zvířata.

2.2.1 Vliv vizuálního zpracování časopisu na poutavost

Vizuální zpracování obsahu hraje v upoutání pozornosti dítěte důležitou roli. V předškolním věku by stránky neměly obsahovat dlouhé odstavce a komplikovaný děj. Dítě nebude schopno vstřebat takové množství informací a ztratí pozornost a zájem pokračovat. Větší důraz by se měl klást na doprovodné ilustrace a interaktivní prvky, jako vystřihování nebo lepení. Fonty by měly být lehce čitelné, jak svým tvarem a řezem, tak velikostí. Čím je pak dítě starší (školní věk a více), tím více obsahu a informací dokáže vstřebat. Text už může být vysázen drobnějším písmem s menšími proklady.

Důležitou roli hraje taky správné použití barevné palety, která je přisuzována na základě věku dítěte.

2.2.2 Barevná paleta

Děti předškolního věku, které jsou ve svém třetím roce života, dokáží rozpoznat základní barevnou paletu (modrá, červená, žlutá, zelená). Upřednostňují spíše teplejší tóny a pestré barvy. Starší už jsou nejen schopni rozšířit paletu o další barvy, ale dokáží vnímat i odstíny.²³ S přibývajícím věkem začínají barvám přiřazovat emocionální hodnotu – černá například vnímána jako něco negativního.

²³ R-A-D. *Co se děje v psychice předškolního dítěte?* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.rodice-a-deti.cz/co-se-deje-v-psychice-predskolniho-ditete>

Studie *Biological components of sex differences in color preference* od Hulbert, A. C. & Ling, z roku 2007,²⁴ naznačuje, že děti školního věku mají tendence si vybírat oblíbené barvy na základě toho, co naše společnost považuje za vhodné pro muže a ženy. Z výzkumu vyplynulo, že 37 % chlapů si vybralo růžovou, jako jejich nejméně oblíbenou barvu. Jejich odůvodněním je, že barva se jim zdá „moc holčičí“ a „kluci ji nemají rádi“. Naproti tomu dívky si za svou nejméně oblíbenou vybraly černou, šedou a hnědou. Při otázce, proč je tomu tak, odpověděly, že barvy jim přijdou „nudné“, „fujtajblové“ a „nevypadají vůbec hezky“. Děti školního věku už jsou obeznámeni se všemi barvami a jejich odstíny. Jejich barevné vnímání je už plně vyvinuté a je schopno jednotlivé barvy označovat.²⁵

2.2.3 Vliv ilustrovaného obrázku na poutavost

Již od počátku lidské historie byly ilustrace používány jako komunikační nástroj pro předávání zpráv. Tyto obrazové formy jsou používány už od počátku lidstva, kdy byly malovány pigmenty na zdi jeskyní. Současné ilustrace se v principu moc neliší, pouze jsme vyměnili stěnu za papír a zdokonalili techniky jejich provedení.

Děti vnímají obrázky ještě dříve, než se naučí mluvit. Není proto pochyb o tom, že ilustrace hrají v časopisech důležitou roli. Obecně platí, že pro většinu dětí je mnohem snazší porozumět ilustrovanému obrázku (který je kolikrát přímější), než porozumět mluvené řeči. Proto jsou kresby velmi účinné u dětí, které se ještě nenaučily plynule číst, nebo těch, které jsou dostatečně staré na to, aby četly, ale mají s tím problémy.²⁶ Děti také mají tendence dívat se na ilustrace dříve, než začnou číst text. Takto si udělají představu, o čem daná publikace bude, a na tomto základě se rozhodnou, jestli ve čtení budou pokračovat nebo ne.²⁷

Ilustrovaná část publikace slouží k několika účelům v závislosti na textu. Obrázky určují atmosféru příběhu, posilují fakta uvedená v obsahu nebo tvoří protipól textovému materiálu. Schopnost ilustrací podílet se na navození nálady, je považována za vedlejší produkt umělce,

²⁴ DSOWEN. *Week 12 topic: Critical analysis of Hulbert and Ling (2007)* [online]. 15. 12. 2011 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dsowen.wordpress.com/2011/12/15/week-12-topic-sex/>

²⁵ BRIERLEY, John. *Sedm prvních let života rozhoduje*. Vydání první. Praha: Portál, 1996. 112 s. ISBN 80-7178-109-6.

²⁶ HALL, Susan. *Using Picture Storybooks to Teach Literary Devices: Recommended Books for Children and Young Adults*. Vydání druhé. Oryx Press, 1990. 24 s. ISBN 0897745825.

²⁷ PARIS, Alison H. a PARIS, Scott G. *Children's Comprehension of Narrative Picture Books*. [online]. 15. 5. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED452515.pdf>

který se není schopen vyhnout interpretaci věcí, které zobrazuje. Tím, že ilustrátoři obohatí příběh svým osobitým stylem, dodává příhodám a událostem emocionální hloubku. Ty nejzdařilejší ilustrace v čtenáři zanechají zbytky pocitů a emocí, které přetrvávají ještě dlouho po přečtení.²⁸

2.3 Rozvoj dítěte skrz časopis

Časopis dokáže dítě rozvíjet v mnoha oblastech. Čtením textu se dítěti otevírá zcela nový svět slovní zásoby. Magazíny představují širokou škálu slov, které dítě nemusí používat nebo slyšet každý den. Tímto se učí nová slova, výrazy, fakta a jazyky. Zároveň si z příběhů odnáší morální ponaučení nebo si díky nim zlepšující své sociální dovednosti.

2.3.1 Téma časopisu

Pro každou věkovou skupinu jsou dána rozdílná pravidla. Vývojová fáze dítěte předškolního věku (3–6 let)²⁹ bývá označováno za jednu z nejpříjemnějších našeho života. Rozvíjí se schopnost učení a pamatování. Dítě si všímá více drobností, je soustředěnější a začíná pozorovat, jak funguje jeho okolí, což následně uplatňuje do svých her (hra na maminku, tatínka atd.) Nedokáže ještě plně oddělit fantazii od reality.³⁰ V tomto věku má magazín za cíl rozvinout dětskou kreativitu, učení a jejich gramotnost. Dítě je v časopise schopno vnímat základní postavy a objekty (nejčastěji se jedná o zvířata, u postav pak chlapeček a holčička) a koncept dobra a zla. Témata pro tuto věkovou skupinu musí být jednoduchá a snadno pochopitelná. Ve velké většině má časopis svého maskota, který dítě provází všemi příběhy a úkoly. Tak je to například v *Méd'a Pusík* (medvěd a jeho psí kamarád) nebo v magazínu *Kouzelná školka* (provázejí skřítki František a Fanyňka).

²⁸ HALL, Susan. *Using Picture Storybooks to Teach Literary Devices: Recommended Books for Children and Young Adults*. Vydání druhé. Oryx Press, 1990. 8 s. ISBN 0897745825.

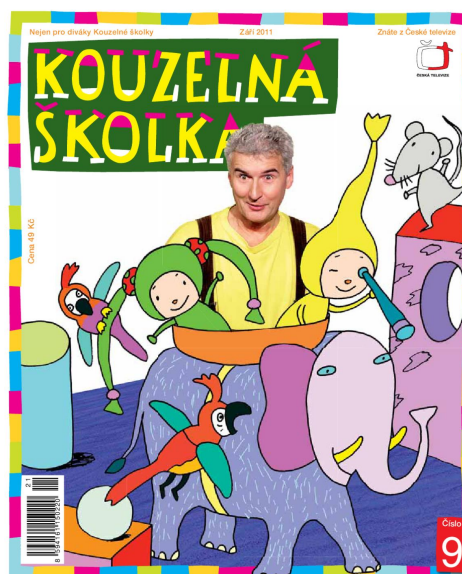
²⁹ Průvodce RVP PV. *Charakteristika psychiky dítěte předškolního věku* [online].

15. 3. 2017 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=12939>

³⁰ LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Předškolní období věku* [online]. 27. 5. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/predskolni-obdobi>

Obr. 12 – Časopis Měďa Pusík

Obr. 13 – Časopis Kouzelná školka

Děti mladšího školního věku (6–11 let)³¹ začínají uvažovat logicky a zajímat se o nová témata. V tomto období nastupují na základní stupeň základní školy a začínají se zdokonalovat ve svých dovednostech. Preferují způsob poznávání nových znalostí, kdy se mohou o pravdivosti přesvědčit samy. Více tíhnou k napínavým tématům s poutavými příběhy a upřednostňují dobrodružství.³² Ty jim podporují představivost a fantazii, které se v tomto období aktivně rozvíjí. Mezi oblíbená témata se tak řadí nadpřirozeno (čarodějové, víly, draci), akční postavy (kovbojové, superhrdinové) nebo historické události. Mladší školáci také rádi sbírají různé předměty – ať už se jedná o samolepky, malé hračky a další drobnosti. Tohoto faktu využívají mnohé časopisy, které k jednotlivým číslům přidávají malá překvapení. Ty často souvisí s tématem daného časopisu, aby ještě více podnítily zájem dítěte o jeho četbu.³³

U dětí školního věku (u dívek 11–13 let, u chlapců 13–15 let)³⁴ nastává období puberty. Už tak netáhnou k tématům, kde museli dávat prostor snění, ale začínají být více realističtější. Nelákají je smyšlené postavy, ale preferují dozvědět se o reálných osobnostech, které mohou

³¹ LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Mladší školní věk* [online]. 29. 9. 2014 [cit. 17. 4. 2023].

Dostupné z: <https://sancedetem.cz/mladsi-skolni-vek>

³² LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Mladší školní věk* [online]. 29. 9. 2014 [cit. 17. 4. 2023].

Dostupné z: <https://sancedetem.cz/mladsi-skolni-vek>

³³ VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. 184 s. ISBN 80-7178-308-0.

³⁴ LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Starší školní věk (puberta)* [online]. 15. 10. 2014 [cit. 17. 4. 2023].

Dostupné z: <https://sancedetem.cz/starsi-skolni-vek-puberta>

vidět v televizi. V tomto věku dochází k rozvíjení citů a emocí a poznávání svého těla. S tím souvisí uzavření se do sebe, s čím se potýká velké procento teenagerů. Ti se začínají více soustředit na sledování filmů a seriálů a hraní počítačových her. Z tohoto důvodu dívky preferují časopisy, které se zaměřují na témata krásy, populárních herců či zpěváků, zákulisí jejich oblíbených show, milostných příběhů atd. Chlapci upřednostňují magazíny z prostředí populární her, hrdinů z historie a legend.

2.3.2 Edukační procesy

Časopis je skvělým médiem, které dokáže dítě edukovat a zároveň mu poskytnout určitou úroveň zábavy. Děti jsou pokládány úkoly, které jsou přizpůsobené jejich věku. Pro ty nejmladší jsou jednotlivé úkoly zaměřeny na poznávání barev a tvarů, rozvoj řeči a motoriky. K tomu jsou určeny úkoly jako správné přiřazování tvarů, omalovánky, obtahování, základní počítání, hledání rozdílů mezi obrázky a hledání věcí, co se nedávají smysl. Časopisy obsahují i rubriky o zdravé stravě, kde má dítě možnost si podle jednoduchého receptu připravit vlastní zdravou svačinku (např. časopis *Méd'a Pusík*). Zároveň se tak od mladého věku učí základní pravidla vyvážené stravy.

V časopisech pro děti mladšího školního věku jsou úkoly, které děti připravují na nástup do školy. Jedná se o cvičení na psaní, počítání a úkoly na procvičování čtení. Dále také úkoly na trénování paměti, hádanky, jazykové hry a aktivity (najít slova co se rýmují). Dále se učí poznávat nové věci, jako například nové zástupce zvířecí říše, lidové tradice, nebo legendy z jejich kultur. Všechny tyto nově načerpané informace mohou dítěti pomoci při výuce ve škole.

U dětí školního věku se přechází na logická cvičení, kdy jim jsou podávány příběhy se záhadou, kterou děti musí vyřešit. V takovém příběhu je čtenářům poskytnuto několik úkolů, jejichž vyluštěním získají nápovědu. Tyto úkoly procvičují jejich postřeh, vnímavost a logické přemýšlení. Tento styl cvičení je uplatňován v časopise *Mateřídouška*, konkrétně v sekci komisaře Vrtáčky. Na dvoustránce je čtenáři představena záhada, kterou musí vyřešit. Dítě luští rébusy, hledá schované předměty, nebo řeší číselné úlohy.

2.3.4 Gender

Je 21. století a stejně jako to, že by dítě mělo znát, že obloha je modrá a koule je kulatá, by mělo vědět, že necítit se dobře ve své kůži, mít pocity pro člověka stejného pohlaví, mít koníček, který se vychyluje standardům nastavených touto společností, je naprosto v pořádku.

Tradiční genderové role jsou představy o tom, co se od mužů a žen očekává, co je pro ně „přirozené“ a co je vhodné a správné pro jejich pohlaví. Chlapci by měli mít krátké vlasy, jejich oblíbená barva by měla být modrá, měli by mít zálibu v autech. Naopak dívky by měly preferovat barvu růžovou, hrát si s panenkami, mít dlouhé vlasy a vědět, jak se postarat o rodinu. Tyto role se v různých kulturách mohou lišit, ale obvykle vycházejí z představ o mužské a ženské síle, moci a schopnostech. Jsou to sociální konstruktivismy,³⁵ což znamená, že jsou vytvořené a šířené společností, a nejsou dané přírodou. Genderové role se mohou projevat v různých oblastech života, jako jsou například práce, rodina a vzdělání. Děti se s těmito rolemi setkávají už v raném věku a mohou je přebírat jak od rodičů, vrstevníků nebo učitelů, tak z všech typů médií a publikací.

Tyto představy jsou často velmi zjednodušené a neberou v úvahu skutečnou rozmanitost mezi jednotlivci. Genderové stereotypy mohou být škodlivé, protože děti mohou pod tlakem společenských očekávání přestávat být sami sebou a začnou měnit své chování nebo zájmy kvůli tomu, aby vyhověli dané roli. To vše může vést k diskriminaci a utlačování těch, kteří se neztotožňují s představami o „normálním“ mužském nebo ženském chování.

To, jací jsme se formuluje už od útlého věku, a je proto důležité, aby byly děti obeznámené s genderovou rovností a cítily se tak viděny a respektovány. Časopisy by proto měly vydávat takový obsah, kde by měla mít obě pohlaví stejné možnosti a příležitosti v tom, co dělají nebo čemu se věnují.

³⁵ ŠPELDA, Daniel, PhD., PhD. *The social constructivism in the investigation od science and its history* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.antropoweb.cz/cs/socialni-konstruktivismus-ve-zkoumani-vedy-a-jejich-dejin>

2.3.5 Sexuální identita, rodina a rasová různorodost

Sexuální identita u dětí je složitý proces, při kterém si uvědomují a začínají poznávat své vlastní pohlaví a preference v oblasti sexuality. Toto období obvykle začíná v raném dětství (okolo třetího roku)³⁶ a může trvat až do dospělosti. Během tohoto procesu se děti učí o svých vlastních pocitech, představách a touhách, a zároveň se seznamují s představami o tom, co je „normální“ a co je „odlišné“ v oblasti sexuality. Je důležité, aby měly dostatek podpory, respektu a aby mohly vyjadřovat svou sexuální identitu bez obav z odmítnutí nebo diskriminace jejich nejbližším okolím.

Žijeme v době, kdy je v určitých zemích téma sexuální identity tabu. Není podporována vírou, zákonem, nebo přijímána lidmi. Lidé, kteří jsou součástí LGBTQ+ komunity mají stále strach z přiznání toho, kým doopravdy jsou. Důvodem je riziko ztráty práce, poškození kariéry, nedostatek podpory ze strany rodiny a přátel, nebo strach o vlastní život. Tyto příklady jsou obecné a nejdou aplikovat na každého člověka, kterého se to týká. V každé zemi platí jiné zákony a pravidla, kterými se řídí. V současnosti se ve většině zemí světa lidé nemusí bát, že přijdou o život při násilném činu, způsobené díky skromnému aktu jako je držení rukou mezi dvěma lidmi stejného pohlaví, bohužel ale existují výjimky.

Proto je pochopitelné, že bychom měli dětem už od začátku ukazovat všechny možnosti a nesnažit se je škatulkovat. Pro děti, které se identifikují jako LGBTQ+ (lesba, gay, bisexuál, transgender, queer a questioning), může být nalezení a vyjádření své identity dlouhým a někdy těžkým procesem.³⁷ Periodika, které zobrazují zkušenosti a příběhy lidí z této komunity, mohou být pro tyto děti důležitým zdrojem sounáležitosti a podpory.

Tyto informace nejsou důležité pouze pro ty, kterých se toto téma osobně týká, ale i pro ty, kterých se to osobně netýká. V tomto případě slouží informace jako vzdělávací prostředek, který pomáhá rozvíjet empatii a porozumění pro různorodost. Šikana je často reakcí na to, že dítě nerozumí svému okolí nebo se dostává do nových situací. Představení dobře

³⁶ PAVLICA, Karel. *Přitažlivost, chování a identita. Jak se zorientovat v sexuální orientaci?* [online]. 10. 10. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.praguepride.cz/cs/cteni-a-foto/clanky/1689-jak-se-zorientovat-v-sexualni-orientaci>

³⁷ JOHNSON, Toni Cavanagh, PhD. (2008). *Děti a sexualita: Porozumění přirozeným a problémovým projevům*. Praha: Občanské sdružení Rozum a Cit. 6 s. Dostupné z: <https://docplayer.cz/1239050-Toni-cavanagh-johnson-ph-d-deti-a-sexualita-porozumeni-prirozenym-a-problemovym-projevum.html>

propracované řady příběhů a situací s tímto tématem je dobrým způsobem, jak vypěstovat bohatší myšlení a toleranci.

Časopisy by do svého obsahu měly zahrnovat i různorodé rodiny. Když děti v příbězích uvidí podobné rodinné situace, jako jsou ty jejich, může je to uklidnit a pozvednout jejich sebevědomí. Děti z LGBTQ+ rodin se v médiích a literatuře často setkávají s heteronormativní rodinnou situací a mohou se tak cítit vyloučení ze společnosti. Poskytnout jim příběhy, které představují jejich rodinnou strukturu, je skvělým nástrojem pro zvýšení jejich hrdosti a sebejistoty.

Dalším důležitým tématem, který by mělo být v dětských publikacích pokryto je rasová různorodost. Zejména v současné době, kdy se rasová diskriminace stává stále silnějším tématem. Děti ve věku 4–8 let³⁸ jsou schopny pochopit konverzaci o rasových skupinách, protože touží po sociálním a emocionálním uznání a jsou schopny rozlišovat fantazii od reality. V tomto věku začínají zpochybňovat různé aspekty světa a mohou se ptát na věci jako barva pleti nebo rozdíly mezi lidmi. Je důležité o těchto otázkách otevřeně diskutovat a zeptat se dětí, co si o dané věci myslí a proč.

V časopisech se tato problematika může podpořit spravedlivým podílem zobrazení lidí všech rasových zastoupení. Kladným případem je časopis *Mighty Kind*.³⁹ Tento čtvrtletník pro mladé děti ve věku 5–11 let, se zaměřuje proti předsudkům a stereotypům – ať už rasovým nebo genderovým.

³⁸ CORRIDAN, Kara. *Your Age-by-Age Guide to Talking About Race* [online]. 1. 6. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.parents.com/parenting/better-parenting/teaching-tolerance/talking-about-race-with-kids/>

³⁹ MIGHTY Kind. *Our mission Race* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://mightykindkids.com/pages/mission>

Obr. 16 – Titulní strana časopisu Mighty Kind.

Obr. 17 – Titulka časopisu Mighty Kind

3 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ DĚTSKÝCH ČASOPISŮ

Grafické zpracování dětských časopisů je klíčové pro to, aby byly pro dítě atraktivní, zábavné a zaujalo jeho pozornost. Děti jsou vizuálními bytostmi,⁴⁰ takže se jim líbí obrázky, které jsou stylizované a barevné. Grafický design časopisů pro děti by měl být přehledný a jasný, s velkými fonty a jednoduchými ilustracemi. Měl by také zohledňovat věk dětí, pro které je určen, a být přiměřeně složitý.

3.1 Ilustrace

Ilustrace slouží k tomu, aby podporovala rozvoj čtenářovi obrazotvornosti a fantazie. To, jaká bude její výsledná forma záleží především na věku cílové skupiny. Autor nemůže připravit stejnou ilustraci pro tříleté a desetileté dítě. Je důležité vzít v úvahu jejich vyspělost a vzdělanost. Pro děti předškolního věku, které ještě neumí číst, hraje ilustrace nejdůležitější roli, protože je to nezbytná složka k pochopení textu a obsahu.

3.1.1 Ilustrační styl

Jak už zde bylo řečeno, styl ilustrace závisí na věku dítěte. Děti předškolního věku ocení silně stylizované kresby, jelikož dávají pozornost především barevnosti a tvarům. Starší pak zvládají ilustrace s větší barevnou paletou a více detaily.

Při prohlížení dětských knih je vidět, že autoři používají na stránkách různé způsoby formátování svých kreseb. Ilustrátoři dětských knih mohou používat jednoduché kresby pomocí tužky, plnobarevné akvarely nebo digitalizované kresby. Kromě toho si vybírají z různých stylů kresby, jako je fantasy, kreslený nebo realistický, které odpovídají jejich knize a jejímu publiku.

V dětských knihách se používají tři typy ilustrací: půlstránkové ilustrace, které zabírají polovinu stránky a mají obvykle méně detailů, celostránkové ilustrace, které zabírají celou stránku a mohou mít více detailů, a rozprostřené ilustrace, které zabírají celé dvě stránky a obvykle obsahují textové bloky, které jsou do ilustrací vloženy. Ilustrátoři mohou vytvářet obrázky pomocí tradičních médií, jako je malba vodovými barvami, pero nebo tužka. Dále jsou oblíbené digitální ilustrace, zhotovené pomocí softwarových programů v počítači nebo

⁴⁰ LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Předškolní období věku* [online]. 27. 5. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/predskolni-obdobi>

tabletu (Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Procreate). Digitální ilustrace jsou rychlejší a levnější, ale tradiční, ručně kreslené ilustrace mohou být upřednostňovány pro svou jedinečnost a osobní přístup.

3.1.2 Proces ilustrace

Pro začátek je vhodné dodat, že každý proces tvorby může být individuální, což znamená že se liší od osoby k osobě nebo od projektu k projektu. Každý ilustrátor má svou vlastní techniku a konkrétní přístup, který mu vyhovuje a dělá jeho výslednou práci snadno rozpoznatelnou. Při vytváření ilustrace, je pro umělce prvním krokem důkladné seznámení a přečtení textového materiálu, kterému musí porozumět. Příběh, poselství a pointa textu jsou totiž pro ilustrátora hlavním zdrojem inspirace. Proto je také důležité, aby byl ilustrátor v kontaktu s autorem textů, pro případné objasnění nebo utvrzení informací.⁴¹

Pokud se jedná o větší sérii ilustrací, je nejlepší začít brainstormingem. Jedná se o techniku, která pomáhá při vymýšlení nových nápadů nebo řešení problémů. Proces zahrnuje setkání skupiny lidí nebo i samotného jedince, kteří se svobodně baví o různých myšlenkách a nápadech bez jejich kritiky či pochybností. Cílem brainstormingu je osvobození od prvoplánových nápadů, vytvoření co nejvíce nových idejí, bez ohledu na to, jestli se dají realizovat nebo ne.⁴²

Dalším krokem je zpracovat si moodboard.⁴³ Jde o koláž, která se skládá z fotografií, ilustračních stylů, textur, fontů nebo textů. Ten má autorovi a klientovi pomoci s navozením správné atmosféry, stylu, pocitu a pomoci mu určit, jakým směrem by se měl výsledný produkt nést. Moodboard může být vytvořen fyzicky nebo skrz online platformu (InVision, Pinterest).

⁴¹ HLADÍKOVÁ, Hana. *Children's Book Illustrations: Visual Language of Picture Books*. CRIS Bulletin, 2014 str. 22 [online]. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/273967853_Children's_Book_Illustrations_Visual_Language_of_Picture_Books

⁴² KAŇÁKOVÁ, Eva. *Jak efektivně vést porady*. Grada. Praha, 2008. 148 s. ISBN: 978-80-247-1625-1.

⁴³ GERLINGER, Marion. *What is a Mood Board, and How Do You Create One?* [online]. 15. 9. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.vectornator.io/blog/mood-board/>

Obr. 18 – Příklad moodboardu

Následuje fáze skicování. Tento proces je individuální, protože každý umělec k němu přistupuje jinak. Opět záleží, jakým stylem budou ilustrace zhotoveny. Někdo upřednostňuje svůj nápad oživit ve sketchbooku (může být sešit, blok) a někdo rovnou v digitálním prostředí. Ty následně převede buď do vybraného programu nebo jejich finální podobu zpracuje ručně. V případě druhého případu je potřeba finální ilustraci převést do digitální podoby. Tento krok je nezbytný pro možnost další práce s dílem. Hotové kresby se naskenují na tiskárně a jejich kopie se pošlou do počítače, kde jsou následně upravovány v programech Adobe Photoshop nebo Adobe Illustrator.

3.2 Ilustrační techniky

Výběr ilustrační techniky je opět individuální záležitost. Každý umělec ví, co mu nejvíce vyhovuje a co jaký proces dělá jeho práci unikátní a osobitou. Vše záleží na výsledném dojmu, kterým má publikace působit. Je mnoho přístupů, jak dětskou ilustraci vytvořit a tyto techniky jsou často kombinovány, za cílem zhotovení unikátních a zajímavých výtvorů, které upoutají pozornost. Mezi nejzákladnější techniky patří například kresba tužkou, tuhou nebo pastelkami, akvarel a olejomalba, koláže nebo digitální kresba.

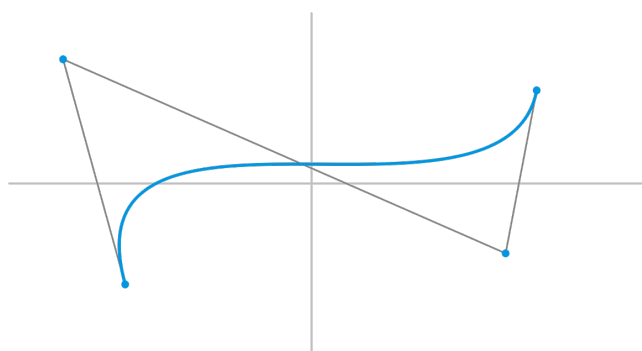
3.2.1 Vektorová grafika

Vektorová grafika⁴⁴ je definována matematicky a je považována za přesný opak rastrových obrázků. Ty uchovávají data jako mapu pixelů. Vektory, narozdíl od nich, jsou službou

⁴⁴ HARRIS, Jack. *Vector graphics and illustration: a master class in digital image-making*. Rotovision, 2008. 12 s. ISBN 9782888930112

matematicky definovaných čar, bodů a tvarů, pomocí kterých jde vytvořit jakýkoliv tvar. Tyto čáry jsou nazývány Bézierovy křivky.

Bézierova křivka⁴⁵ je matematický model, který se skládá ze dvou nebo více kontrolních bodů, které určují její velikost a tvar. První bod označuje začátek cesty, poslední zase její konec. Mezi těmito body se nachází další, které se nazývají kontrolní body. Ty definují, jakým způsobem bude cesta zakřivená.

Obr. 19 – Bézierova křivka

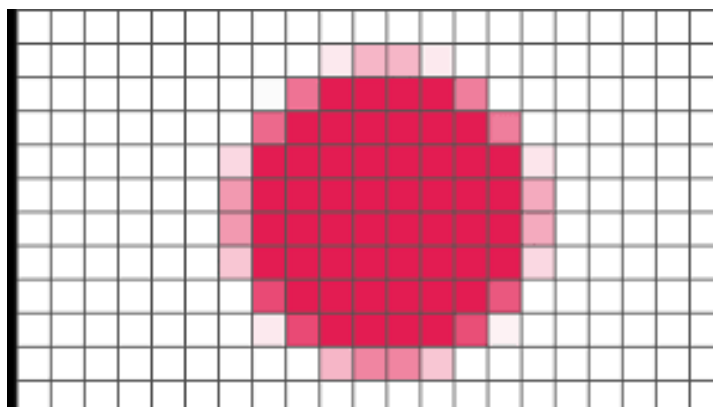
Pokud by se ilustrace vytvořená pomocí vektoru zvětšila, nemělo by to vliv na její kvalitě, protože bez ohledu na to, jak moc se vektorový obrázek zvětší nebo zmenší, vždy bude mít ostré hrany. Tato grafika je vhodná na tvorbu loga, vizuálních identit, ilustrací a animací.

3.2.2 Bitmapová grafika

Na rozdíl od vektorových obrázků, se obrázky vytvořené pomocí bitmapové grafiky, skládají z bodů, jinak také pixelů. Ty jsou uspořádány do sítě, které se říká bitmapa. Každý jednotlivý bod má svoji přesně definovanou barvu, jas a polohu. Nejběžnější barevný prostor pro bitmapovou grafiku je RGB, ve kterém každý pixel obsahuje alespoň tři bajty, jeden pro každou z barev červenou, zelenou a modrou. Hlavní výhodou bitmapové grafiky je, že může zobrazit velmi kvalitní obrazy s vysokou úrovní detailů. Bitmapy jsou často používány pro digitální fotografie, nebo ilustrace. Navíc, jsou kompatibilní s mnoha různými druhy softwarů a platforem, což umožňuje jejich širokou distribuci. Pokud se bitmapový obrázek zvětší, bude bez ohledu na formát souboru vypadat kostrbatě, protože každý bod zabere více než jeden pixel. Proto budou výsledné obrázky při zvětšení vypadat rozmazaně.⁴⁶

⁴⁵ NIKDEL, David. *Lekce 28 - Bézierovy křivky a povrchy, fullscreen fix* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: http://nehe.ceske-hry.cz/tut_28.php

⁴⁶ ŠILHAVÝ, Radek. *Vybrané aspekty návrhů webových informačních systémů*. Scientific Press Serie, svazek číslo 2 / 2013. 48 s. ISBN 978-80-904741-3-0

Obr. 20 – Ukázka bitmapy

3.2.3 Akvarel

Akvarel je umělecká technika, která je charakteristická pro svůj jemný vzhled a transparentnost. Jedná se vodou rozpustné barvy, které se na papíře dají překrývat. Právě pro absenci krycího efektu je tato technika populární. Postupným vrstvením barev na papír, dochází k vytvoření nových odstínů. Akvarelové barvy jsou složeny z mletého pigmentu a arabské gummy. Arabská guma je pojídlo, které je rozpustné ve vodě. Čím více jí tuba obsahuje, tím levněji se barva prodává.⁴⁷

Tato technika se objevila už ve starověkém Egyptě, kdy umělci malovali na papyrus. Ten ve středověku a starověku vyměnili za pergamen, na který staří mistři malovali přípravné skici pro olejomalbu, nebo frescu. K malbě používali různé pigmenty,⁴⁸ které míchaly s pojídly. Takové pojídlo mohlo být vše od vody, moči až po sliny.

Existují tři varianty papíru na akvarelovou malbu – lisovaný za tepla, studena a drsný papír. Papír, který je lisovaný za tepla je charakteristický svým hladkým povrchem a téměř žádným zdrsněním. Povrch papíru lisovaného za studena má povrch o něco drsnější. Ta ideálně vsakuje barvy a drží pigment na místě. Třetí varianta papíru, má povrch nejdrsnější. Jeho nevýhodou je, že se na něj obtížně nanáší jemné tahy štětcem.⁴⁹

⁴⁷ RAINEY, Jenna. *Malování akvarelem a vodovkami: Naučte se malovat za 30 dní!* CPress, 2021. 10 s. ISBN: 978-80-264-3893-9

⁴⁸ BÁRA. *Akvarel pro začátečníky – základní znalosti o akvarelu fix* [online]. 13. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://baryblog.cz/akvarel-pro-zacatecniky-zakladni-znalosti-o-akvarelu/>

⁴⁹ RAINEY, Jenna. *Malování akvarelem a vodovkami: Naučte se malovat za 30 dní!* CPress, 2021. 11 s. ISBN: 978-80-264-3893-9

Obr. 21 – Malba akvarelem

3.2.4 Kresba tužkou

Kresba je jednou z nejvíce populárních technik ilustrací. Je používána na skici, studijní nebo informační kresby. Základem je tuha z grafitu, která je nabízena v různých tvrdostech. Grafit⁵⁰, je nekovový minerál černé až ocelově šedé barvy. Je tvořen z uhlíku s příměsí vodíku, dusíku, methanu a dalších. Snadno se rozmazává a vede dobře elektrický proud.

Měkké tuhy, značené písmenem B (black – černý), v sobě mají větší obsah grafitu než tužky tvrdé. Jsou proto vhodné pro větší formáty, jelikož se lépe roztírají a jde s nimi výrazněji šrafovat. Jejich opakem jsou již zmíněné tvrdé tužky, které mají ve svém jádru větší obsah jílu. Jsou označeny písmenem H (hard – tvrdý) a hodí se na rýsovanou kresbu, jelikož se tak neroztírají tak lehce a nehrozí, že zanechají stopu.⁵¹

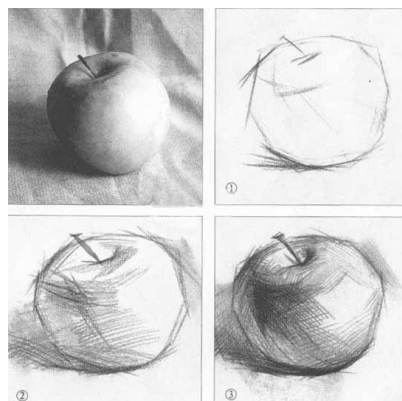
Kresba pomocí tužky je jednou z mála technik, pomocí které může umělec obraz začít (náčrt), využít ji po celý proces kresby, nebo ho dokončit v kombinaci s jinou technikou.

⁵⁰ ŠKALOUDOVÁ PUCHMAJEROVÁ, Lucrezia. *Kresba v teorii a praxi*. Technická univerzita v Liberci, 2021. 30 s. ISBN: 978-80-7494-570-0

⁵¹ ŠKALOUDOVÁ PUCHMAJEROVÁ, Lucrezia. *Kresba v teorii a praxi*. Technická univerzita v Liberci, 2021. 30 s. ISBN: 978-80-7494-570-0

Obr. 22 – Kresba figury pomocí tužky

Obr. 23 – Kresba zátiší pomocí tužky

3.2.5 Uhel

Kresba uhlem je další široce rozšířenou kresebnou technikou. Používá se například na podkresbu malby, figurální kresbu, nebo na rychlé skici. Charakterizuje se svými tmavými odstíny a schopností začernit větší plochu. Je vhodnější spíše pro rychlé zachycení situace než pro detailní studii.

Jedná se o jeden z nejstarších prostředků ke kresbě. Jeho používání bylo zaznamenáno u pravěkých lidí, kteří jím kreslili na stěny jeskyní.⁵² Uhel je v dostání ve dvou variantách – přírodní a umělý. Přírodní uhel je vyroben z lipových větviček nebo vrbového proutí, které jsou zuhelnatělé. Nemá stejnou stopu, a to díky rozdílné tvrdosti větviček, která je způsobena nestejnou teplotou při jejich pálení. Je vhodný pro začátečníky, jelikož se dá jednoduše setřít. Umělý uhel je vyroben slisováním jemného prášku z černého uhlí smíchaného s pojivem. Výsledkem je tyčinka, která má přesně definované kresebné vlastnosti. Narozdíl od přírodního uhlu je podstatně tvrdší.⁵³

⁵² JKSTYL. *Uhel, rudka a sépie fix* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.jkstyl.cz/uhel-pruvodce-malirskou-technikou>

⁵³ ŠKALOUDOVÁ PUCHMAJEROVÁ, Lucrezia. *Kresba v teorii a praxi*. Technická univerzita v Liberci, 2021. 32 s. ISBN: 978-80-7494-570-0

Obr. 24 – Příklad přírodních uhlů

Obr. 25 – Příklad umělých uhlů

3.2.6 Grafické techniky

Grafické techniky se dělí na tři základní odvětví – tisk z výšky, hloubky a z plochy. Tyto techniky jsou používány v různých odvětvích jako je umění, design nebo marketingu. Nově se také často používají digitální grafické techniky jako je tvorba 3D modelů nebo retušování fotografií.⁵⁴

3.2.7 Linoryt

Linoryt se řadí pod techniku tisku z výšky. Jeho princip spočívá v odrývání plochy z linoleové matrice (PVC) pomocí kovového žlábkového rydla různých tvarů. Materiál, který je odryt na výsledné práci nebude vidět. Lino by mělo být pružné a odolné jako pro rytí, tak pro tisk. Na plochu matrice, která po odrývání zůstane, je pomocí válečku nebo kusu látky, nanese speciální tiskařská barva. Pomocí lisu se pak natřená plocha přenese na grafický papír, který by měl mít velký podíl vláken.⁵⁵ Jedná se o jednu z nejvíce rozšířených technik, a to díky její jednoduché přípravě, kterou lze připravit i za domácích podmínek.

Historie linorytu sahá už do devatenáctého století. Vychází z techniky dřevořezu, která funguje na stejném principu a ve své době byla velice populární, a to zejména díky svým krásným výsledkům. Ke konci devatenáctého století tuto techniku proslavil rakouský pedagog Franz Čížek, který začal nově vynalezené lino používat pro svoje umělecké

⁵⁴ MICHÁLEK, Ondřej. *Kapitoly z černého umění: Přehled grafických technik a některých průmyslových technologií tisku*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 10 s. ISBN: 978-80-244-4185-6

⁵⁵ MICHÁLEK, Ondřej. *Kapitoly z černého umění: Přehled grafických technik a některých průmyslových technologií tisku*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 20 s. ISBN: 978-80-244-4185-6

předměty. Materiál byl měkčí a odryvání nebylo tak fyzicky náročné jako práce se dřevem, což dětem v jeho třídách značně usnadnilo práci.⁵⁶

Obr. 26 – Příklad techniky linoryt

3.2.8 Dřevořez

Stejně jako u linorytu i tu se jedná o techniku tisku z výšky. Jde o nejstarší druh tisku.⁵⁷ Kresba je reprodukována díky dřevěnému štočku. Deska je řezaná z měkkého dřeva (lípa) a to podélně po kmenu (po létech). Z tohoto důvodu je ve výsledných tiscích patrná letokruhová kresba. Zároveň není rytí do dřeva podél letokruhů tak fyzicky náročné.

Princip tisku je stejný jako u již zmíněného linorytu. Z dřevěné desky se pomocí kovových nožů a dlát odryvají části kresby, které ve finálním tisku nebudou viditelné. Na štoček je následně nanášena vrstva barvy a je proveden otisk.⁵⁸

⁵⁶ MORLEY, Nick. *Linocut for Artists and Designers*. The Crowood Press: Illustrated edition, 2016. 11 s. ISBN: 978-1785001451

⁵⁷ HODGE, Susie. *Stručný příběh umění*. Grada, 2018. 201 s. ISBN: 978-80-271-0685-1

⁵⁸ MICHÁLEK, Ondřej. *Kapitoly z černého umění: Přehled grafických technik a některých průmyslových technologií tisku*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 11 s. ISBN: 978-80-244-4185-6

Dřevořez byl zaznamenán už na konci šestého století v Číně, kdy se používal na potisknutí textilu. V Evropě se tato technika rozšířila až ve čtrnáctém století, kdy zde došlo k rozšíření používání papíru.⁵⁹ Jeden z prvních umělců, který dřevořez začal používat byl malíř Albrecht Dürer.⁶⁰ Ten tuto techniku povznesl na novou úroveň v podobě grafických listů, které nejsou nijak závislé na knize.

Obr. 27 – Příklad techniky dřevořez

3.3 Alternativní formy ilustrací

Ilustrace zdobící časopisy už není čistě otázka ruční nebo digitální kresby. Autoři jsou v tomto ohledu kreativní a snaží se hledat nové prostředky, které mohou jejím publikacím dát zajímavý rozměr. Magazíny, které obsahují více interaktivních prvků jsou pro děti obohacující v rámci rozšíření jejich obzorů.

3.3.1 Fotografie

Jednou z forem ilustrace v dětských časopisech je fotografie.⁶¹ Ty se v magazínech vyskytují poněkud častěji než v dětských knihách. Obvykle na ně narazíme v sekcích jako DIY, kde je dítěti zadán úkol, který autor vysvětlí skrz fotografie, viz. časopis *Dráček*, kde je tímto způsobem ilustrován postup na kreativní malbu květin. Dítě tak dokáže lépe pochopit princip

⁵⁹ HODGE, Susie. *Stručný příběh umění*. Grada, 2018. 201 s. ISBN: 978-80-271-0685-1

⁶⁰ VOIT, Petr. *Albrecht Dürer* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://encyklopedieknihy.cz/index.php/Albrecht_D%C3%BCrer

⁶¹ WONG, Kit Mei. *How Do Young Children Learn about Photography* [online]. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: http://jehdnet.com/journals/jehd/Vol_9_No_1_March_2020/10.pdf

Fotografie může v tomto případě sloužit jako učební pomůcka, a může děti motivovat k tomu, aby se na dané téma podívaly hlouběji nebo jiným způsobem.

Obr. 28 – Příklad užití fotografie v dětském časopisu

Obr. 29 – Užití fotografie v dětském časopisu

3.3.2 Látka

Tuto formu zde uvádím pouze pro ilustraci, protože mi přijde zajímavá. Ovšem zatím se uplatňuje pouze u dětských knih. V případě magazínů by se jednalo o finančně náročnou záležitost.

Textilní knížky jsou určeny pro děti předškolního věku.⁶² Umožňují dítěti používat ruce a mozek. Napomáhají mu při zdokonalování jazyka, tréninku sluchu a motoriky. Látkové stránky obsahují pestré a barevné obrázky, spolu s dalšími interaktivními prvky. Jejich další výhodou je, že jsou ekologické, omyvatelné, opakovaně použitelné a mají dlouhou životnost.

⁶² BOOKYWOOKY. *What Are the Benefits of Cloth Books for Infants and Babies?* [online]. 4. 2. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.bookywooky.in/blog/benefits-of-cloth-books-for-infants-and-babies/>

Obr. 30 – Příklad užití látky v dětské knize (1)

Obr. 31 – Příklad užití látky v dětské knize (2)

3.4 Typografie

Je důležité si uvědomit, že úroveň tolerance ke čtení a pochopení textu se liší v závislosti na věku dětí a na úrovni jejich čtenářských dovedností (např. nečtenáři, začínající čtenáři nebo středně pokročilí čtenáři). Autor tak musí vzít v potaz pro jakou věkovou skupinu text sází a k tomu vybrat vhodný font. Dítě, které se začíná učit číst (předškolní a mladší školní věk), uvítá spíše bezpatkový font s vysokou střední výškou,⁶³ který se bude lehce číst. V případě použití špatně čitelné antikvy by pro dítě mohlo být čtení rušivé.

3.4.1 Font

Většina dětí se učí číst tak, že postupuje písmeno po písmenu, dokud není schopna porozumět celému slovu. Proto je důležité zvolit písmo s dobře definovanými konturami a velkorysým prostorem mezi písmeny, které působí hřejivým a příjemným dojmem. Jak už jsem zde zmínila, při sazbě časopisu pro děti (stejně tak jako u zbytku dětské literatury), je vhodné použít groteskové písmo. Nejedná se o žádné pravidlo, ale použití tohoto typu písma zajišťuje dobrou čitelnost, vypadá čistě a jeho použití dává dané publikaci moderní vzhled. V praxi to můžeme vidět většině časopisů pro děti, např. *Mateřídouška* nebo *Sluníčko*.

⁶³ ELNAR, Rachel. *The Typography of Children's Books* [online]. 3. 10. 2016 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: Creative Circle. <https://type-ed.com/resources/rag-right/2016/10/03/typography-childrens-books>

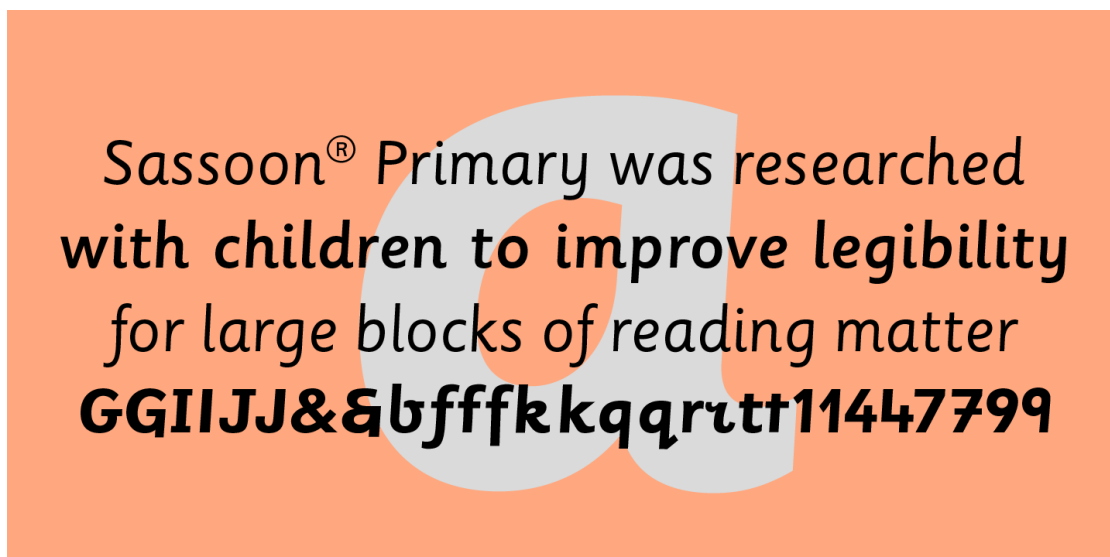
Obr. 32 – Uplatnění bezpatkového písma v časopisu Mateřídouška

Naopak hojně zdobená a složitá písma mohou způsobit, že si čtenáři nebudou uvědomovat rozdíl mezi textem a obrázkem. Autor nebo grafik, by se měl vyhnout fontům s extra tučným, nebo naopak příliš tenkým duktusem, stejně tak jako použité kurzívy. Písma větší střední výšky jsou obecně lépe čitelná než písma s menší výškami x. Pro dítě je to opět další překážka, která mu nedovoluje kvalitní přečtení textu. Oka (uzavřené tvary uvnitř znaků) by měly být zaoblené a otevřené, spíše než hranaté nebo obdélníkové.⁶⁴ Je taky dobré se vyhnout netradičním tvarům písmen. Dobrým příkladem písma se správnými vlastnostmi je Sassoon Primary⁶⁵. Tato rodina písma byla navržena speciálně pro malé děti, které se učí číst. Je hojně používáno v dětských publikacích, zejména knihách. Písmo je specifické pro své přívětivé znaky, které vznikly na základě rozhovorů s malými dětmi. Autoři Adrian Williams a Rosemary Sassoon se jich ptali, jaká písma se jim čtou nejnadhěji. V reakci na to do písma zasadili prvky, jako jsou prodloužené horní a dolní dotahy, nebo mírného sklonu, usnadňujícího čtení delších bloků textu. Právě dlouhé odstavce jsou další věc, které by se měl grafik vyvarovat. Větší množství textu s menšími proklady na stránce může čtenáře opět

⁶⁴ DOBHAL, Rajan. *7 Basic Typography Design Elements Explained to Kids* [online]. 23. 4. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://codinghero.ai/7-basic-typography-design-elements-explained-to-kids/>

⁶⁵ WILLIAMS, Adrian. *Sassoon® Fonts* [online]. 31. 3. 2023 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.sassoonfont.co.uk/>

odradit. Je proto lepší psaný obsah rozdělit na menší části a soustředit se na jeho harmonii s ilustrací, která zaručí udržení pozornosti dítěte.⁶⁶

Obr. 33 – Ukázka písma pro děti Sassoon Primary

3.4.2 Ručně tvořené písmo

Ruční písmo je spíše záležitost nadpisů, nebo logotypů časopisů. Typ titulky nebo nadpisu dává autorovi příležitost k větší hravosti ve stylu, barvě a rozvržení, protože je třeba číst méně slov. Ozdobné tvary, spousta barev a zakřivené, skákající písmena – to vše lze použít k upoutání pozornosti a pobavení mladého čtenáře. Hravější písmo také pomáhá k ozvláštnit výsledný layout. Co se týče vytvoření tohoto druhu písma, tak představitosti se meze nekladou. Autor může použít malbu, kresbu, digitální zpracování (Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Procreate), nebo alternativní způsoby jako vyšívání či vystřihování. Musí se ovšem dbát na to, aby svým stylem sedělo stylu použitých ilustrací. Pokud se tak nestane, může dojít k disharmonii a zahlcení čtenáře. Jako kladný příklad je zde použito autorské písmo od ruské ilustrátorky Eleny Bulay. To, spolu s vícestránkovou ilustrací, vytvořila pro 54. číslo britského časopisu pro děti *Anorak*.⁶⁷

⁶⁶ JOANNA. *The Easiest Fonts for Kids to Read Fonts* [online]. 16. 9. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://varrojoanna.com/the-easiest-fonts-for-kids-to-read/>

⁶⁷ BULAY, Elena. *Rosy saves the day!* [online]. 6. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://www.behance.net/gallery/107358807/Illustrations-for-Anorak-Magazine?locale=cs_CZ

Obr. 34 – Ukázka ručního písma v časopisu Anorak

3.5 Interaktivní elementy

I když to není nutností, je zařazení interaktivních prvků do časopisu pro děti pozitivním přínosem. Nejenže působí zábavněji ale vyžaduje čtenářovu účast a interakci, což má pozitivní dopad na jeho rozvoj. Zvláště v předškolním věku, kdy se neustále učí novým věcem, je jednoduché se během procesu nechat rozptýlit. Jsou interaktivní prvky, které slouží čistě k zaujetí pozornosti a obohacení stránek o wow efekt, popřípadě o menší úkoly. Za ty považujeme například techniku pop-up. I když se tento zajímavý element postará o pozdvižení, je náročný jak z výrobní stránky, tak i z té finanční. Proto se tato technika uplatňuje pouze v knižních publikacích. Další skupinou elementů jsou ty, které čtenáře pomáhají vzdělávat. Mezi ně se řadí DIY (udělej si sám), nebo dotykové časopisy.

3.5.1 DIY

V současné době mají děti stále méně příležitostí k hrám ručním hrám. Mladé generace pomalu ovládají technologie, díky nimž mají na ruční práce méně času. Jejich školy se přesunuly na internet a kreativní rozvoj je téměř nulový. Vzhledem k tomu, že se stále více zaměřují na digitální výuku, je důležité i nadále rozvíjet dětskou kreativní stránku.

Zde nastupuje na scénu technika DIY, v českém překladu udělej si to sám. Jedná se o druh aktivity, při které je dítě skrz úkol vyzváno k tomu, aby ho vypracovalo samo, a to pomocí názorné ukázky v podobě návodu. Úkoly jsou různorodé – jde použít vše od skládání papíru, vystřihování, lepení, po sázení semínek nebo uvaření jednoduchého pokrmu.

Obr. 35 – Ukázka postupu DIY v časopisu *Mateřídouška*

Zde je uvedena ukázka z dětského časopisu *Mateřídouška*, kde je zobrazen DIY, který nabízí čtenáři možnost zhotovení jednoduchého pokrmu v podobě zeleninových chipsů. Součástí je představení veškerých ingrediencí, které jsou zde vyobrazeny v ilustrované podobě. Díky této vizuální pomůcce dítě ví, co vše si konkrétně musí předpřipravit. Dále je zobrazen ilustrovaný postup jednotlivých kroků, pod kterými je ještě celý proces popsán detailněji.

Tyto úkoly jsou pozitivním přínosem hned v několika odvětvích. Prvním z nich je motorika. Většina činností vyžaduje, aby děti používaly obě ruce současně. Když používají prsty k manipulaci s materiály, stříhání, lepení, kreslení atd. rozvíjejí své jemné motorické dovednosti. To jim také pomůže rychleji si osvojit další dovednosti,⁶⁸ jako je zavazování tkaniček nebo používání příboru.

⁶⁸ BECRE8V. 7 Reasons why D.I.Y (Do it Yourself) is best for your child's development and creativity [online]. 23. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://becre8v.com/7-reasons-why-d-i-y-do-it-yourself-is-best-for-your-childs-development-creativity/>

Dalším pozitivním přínosem je podpora kognitivního vývoje dítěte, tedy zvyšování jeho inteligence a jeho schopností korektně uvažovat.⁶⁹ DIY podporuje kognitivní rozvoj, což v praxi znamená, že se děti sami učí přicházet na to, jak věci fungují. V procesu práce na projektu se setkávají s problémy a komplikacemi, díky kterým se je učí řešit. Pokud něco nefunguje tak jak má, naučí se hledat problém a pak se pokusí o jeho vyřešení.⁷⁰ DIY dále podporuje kreativitu, soustředění a trpělivost. V neposlední řadě je dobré zmínit, že každý je hrdý na své úspěchy, zejména pokud něco vytvořil od nuly. Pro dítě může být obtížné se samo řídit danými kroky (rodiče nebo opatrovníci mohou vždy pomoci), ale při úspěšném dokončení úkolu pocítují úspěch, což posiluje jejich sebedůvěru.

Obr. 36 – Ukázka postupu DIY v časopisu *Mateřídouška*

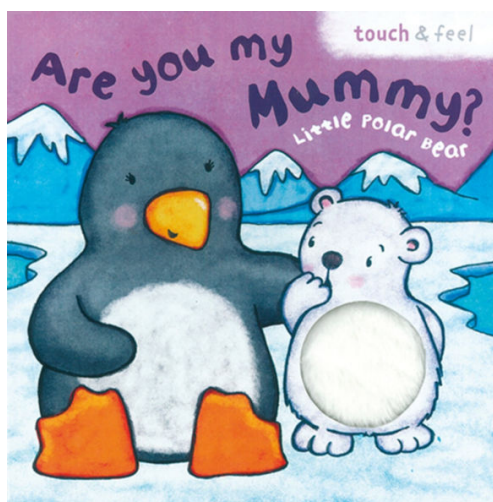
3.5.2 Hmatové prvky

Práce s hmatovými elementy je dalším přínosným učením pro děti předškolního věku. Díky těmto prvkům lépe poznávají svět kolem sebe a stimulují svoje smyslové vjemy. Příkladem

⁶⁹ MÁDLOVÁ, Martina. *Kognitivní vývoj u předškolních dětí. Co si pod ním představit?* [online]. 7. 11. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.predskolnivek.cz/kognitivni-vyvoj-u-predskolnich-deti-co-si-pod-nim-predstavit/>

⁷⁰ HEALTH OF CHILDREN. *Cognitive development* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.healthofchildren.com/C/Cognitive-Development.html>

může být například *Mega Magazines*⁷¹ s řadou časopisů *Touch and feel*, která dětem pomocí nejrůznějších materiálů a textur pomáhá poznávat svět prostřednictvím hmatu. Čtenář se tak učí vše od seznámení s novými slovy až po zapojení smyslů. Dále si rozvíjí schopnost porozumění a učí se spojovat textury, které nahmatá, se slovem, které je v textu uvedeno.

Obr. 37 – Ukázka časopisu *Touch and Feel*.

Obr. 38 – Ukázka časopisu *Touch and Feel*

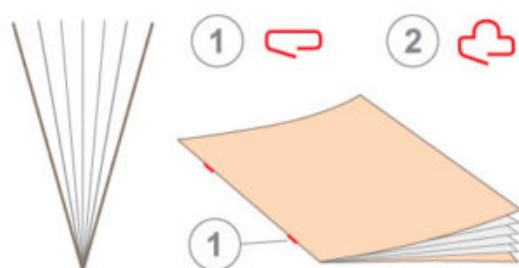
3.6 Formát a vazby

Co se týče formátu tak zde hraje důležitou roli věková kategorie. Pro děti školního věku a starší mládež je standardní velikost A4 nebo A5, tedy stejná jako u většiny časopisů pro dospělé. Výjimky přicházejí u dětí předškolního věku, které ještě nemají naplno rozvinuté smysly a motoriku, tudíž se k časopisům chovají jinak. Obecně platí že pro malé děti musí být všechno větší – od písma, po ilustrace a formát není výjimkou. Velikost A4 by tedy měla být nejmenší. Zároveň je dobré používat silnější materiál jako například lepenka, která je odolnější vůči dětské zvědavosti a hrubšímu zacházení.

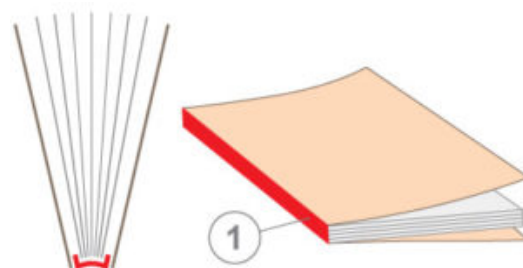
V případě časopisů se neočekává, že budou obsáhlé jako knižní publikace, proto je vhodná vazba V1, jinak zvaná sešitová, a V2 (lepená). První typ vazby je ten nejzákladnější a je používán pro sešity, brožury, zpravodaje nebo časopisy. Jednotlivé archy papíru jsou vkládány do sebe a hřbet je následně spojen drátěnou sponou. Vazba je omezena počtem

⁷¹ HALLMARK, Brittny. *20 Great Books That You Can Touch-and-Feel* [online]. 2. 8. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.teachingexpertise.com/classroom-ideas/best-touch-and-feel-books/>

stránek – minimum listů je 8 a maximum okolo 40, s gramáží papíru 80 g.⁷² Druhý typ vazby je V2, tedy vazba lepená. Ta je postavena na principu slepení hřbetu a bloku syntetickým lepidlem. Blok listů se skládá ze složek, či jednotlivých listů papíru, naskládaných za sebou. Minimální počet stran je pak 44, s gramáží papíru do 170 g.⁷³

Obr. 39 – Vazba VI

Obr. 40 – Vazba V2

⁷² LITERA Design. *Druhy tiskových vazeb a jejich využití* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/druhy-tiskovych-vazeb-a-jejich-vyuziti/>

⁷³ DOLEŽAL, Ivan. *Knížní vazby (2.díl) – Lepená měkká vazba V2* [online]. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.grafie.cz/ngp/ngp-na-facebooku/knizni-vazby-2-dil-lepena-mekka-vazba-v2/>

4 UKÁZKY ČASOPISŮ

V následující kapitole bude představeno několik dětských časopisů jak z České republiky, tak ze zahraničí. Tyto magazíny jsou vybrány díky svému jak kvalitnímu vizuálnímu, tak obsahovému zpracování. Cílem této části není předložit ty nejlepší z nejlepších, ale ukázat, jak se jiné země potýkají s vytvářením obsahu pro mládež.

4.1 Ukázky časopisů na české scéně

Z českého prostředí představím dva časopisy – jeden masově produkováný, který je snadno dostupný v každé trafice, ovšem velká výroba se podepisuje na jeho kvalitě a obsahu. Ten nezachází tak do hloubky a vyhýbá se tématům, která jsou tabu. Druhý je pravým opakem. Jeho záměrem je vzdělávat mladé čtenáře pomocí kvalitního obsahu, otevřeně jim sdělovat problémy, se kterými se potýkají v každodenním životě a ilustracemi na vysoké úrovni.

4.1.1 Mateřídouška

Mateřídouška je jeden z nejstarších českých časopisů pro děti, jehož první číslo spatřilo světlo světa 19. prosince 1945 a od té doby vychází nepřetržitě. Jeho cílovou skupinou jsou děti od 7 do 12 let (předškolní a mladší školní věk). Odpovědným šéfredaktorem byl František Hrubín, který se na časopise podílel do roku 1947. Ikonické logo, které dodnes zůstává bez radikální změny, pak pochází od Josefa Lady.⁷⁴

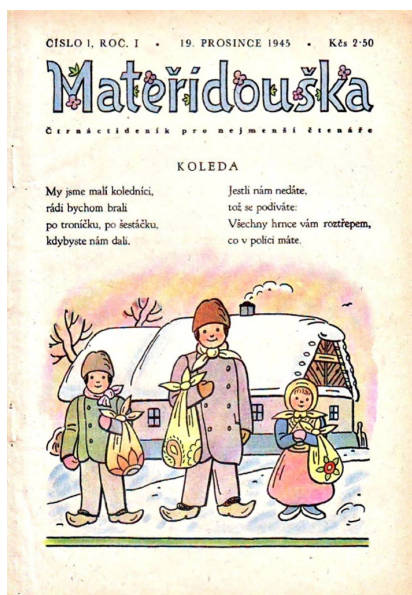

Obr. 41 – Logo časopisu *Mateřídouška* od Josefa Lady

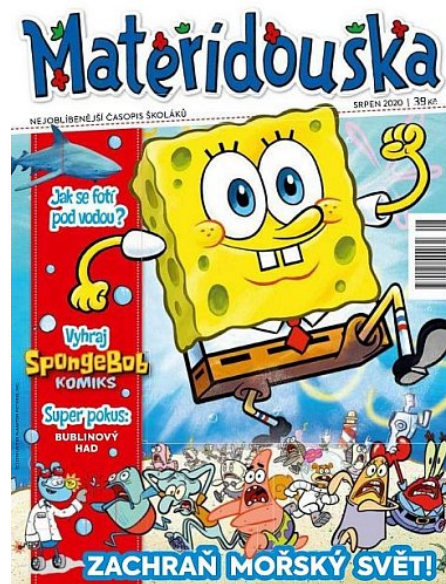
⁷⁴ MIKO, Martin. *Časopis Mateřídouška: Dětský měsíčník, který se stal nástrojem komunistické propagandy* [online]. 16. 12. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://g.cz/casopis-materidouška-detsky-mesicnik-ktery-se-stal-nastrojem-komunisticke-propagandy/>

Magazín zažil radikální změnu v 50. letech, kdy se s nástupem komunistického režimu, který roku 1948 převzal moc nad naší vlastní, stal součástí její propagandy. Silná přítomnost komunismu se poprvé objevila v lednovém čísle roku 1949. Ideologií byly ovlivněny veškeré texty, komiksy a ilustrace.⁷⁵ Titulní strany zdobily komunistická hesla a oblíbené postavy jako Ferda Mravenec, z dílny Ondřeje Sekory, vybízeli mladé čtenáře k práci, aby byli všichni šťastní. Právě Sekora, jehož rodina, včetně jeho samotného, byla poslána do koncentračních tábora, se v důsledku těchto momentů stal zarytým komunistou, což se silně projevilo v jeho tvorbě.

S pádem režimu se vše vrátilo do starých kolejí a dnes je *Mateřídouška* jedním z nejčtenějších časopisů pro děti u nás. Její obsah je rozdělen na zábavný a edukační. Časopis jim přináší spoustu křížovek, řešení záhad, luštění, receptů a pokusů, díky kterým si děti rozvíjejí své myšlení a díky cvičením a DIY úkolům pomáhají rozvoji svojí motoriky. Časopis také čtenáře podporuje ve čtení knih, a to díky rubrice, která v každém čísle představuje a doporučuje novou publikaci. Dále jim dává znalosti v oblasti moderních technologií, kterými čtenáře provází dva průvodci Vir a Bit. Snaží se být aktuální a zábavnou cestou čtenáře naučit základům anglického jazyka, který je vyučován na základních školách.

Obr. 42 – První přebal časopisu *Mateřídouška*

Obr. 43 – Přebal časopisu *Mateřídouška* z roku 2020

⁷⁵ REŠETA, Imrich. *Vzpomínáte na Mateřídoušku? Získali jsme unikátní ročník, kdy komunisté začali z dětí vychovávat správné soudruhy* [online]. 21. 12. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://www.lifecz/historie-a-tajemno/vzpominate-na-materidoušku-získali-jme-unikatni-rocnik-kdy-komuniste-zacali-z-deti-vychovavat-spravne-soudruhy_460785.html

4.1.2 Raketa

„Časopis pro rodiče chytrých dětí“ je motto, které tento časopis provází už od jeho počátků v roce 2014. Je určen pro děti ve věku od 6 do 12 let. Jeho autorkami a šéfredaktorkami jsou Johana Švejdíková a Radana Litošová, jenž jsou zároveň dlouholeté kamarádky.⁷⁶ Když se jim na podzim roku 2014 naskytla šance realizovat dětský časopis, neváhali ani na chvíli. Každá měla s tvorbou pro děti zkušenost – Johana pracovala na komiksu a Radana pro své děti napsala autorskou pohádku. V prosinci pak nakladatelství Labyrint vydalo první číslo. Šéfredaktorky se snaží, aby každá stránka byla originální a k tomu jim dopomáhá rozsáhlý tým hostujících autorů a ilustrátorů.

Raketa vychází pouze čtyřikrát do roka, ovšem nízký počet vydání nahrazuje její vysoká kvalita. Co se týče obsahu, tak s každým číslem se snaží vzdělávat čtenáře z jiného odvětví. Pokrývá vše od vědy, zeměpisu až po umění. Unikátní je svým vizuálním zpracováním. Jak již bylo zmíněno, na tvorbě se podílí několik ilustrátorů, z nichž má každý originální styl.⁷⁷ Výsledkem je pak vizuálně zajímavý a unikátní časopis, který je na českém trhu jediný svého druhu. Kvalita je poznat i na kvalitním papíře o vyšší gramáži, který je potisknut celostránkovými barevnými ilustracemi. Příjemným bonusem je i celková absence reklamy, což je narození od Mateřídoušky (ve které celostránkové reklamy zabírají určitou část časopisu) příjemná změna. Dětem tak nejsou nuceny věci, které pro ně ani nejsou cílené a mohou se tak nerušeně soustředit na obsah.

Magazín se zároveň snaží být co nejvíce aktuální. Nebojí se témat, které by byly pro konkurenty velké tabu. Otevřeně píše a ilustruje problémy v rodině, závislost na moderních technologiích nebo různých formách hendikepu. Časopis také reagoval na situaci na Ukrajině, kdy připravil celé číslo v ukrajinštině. Pro jeho vznik kontaktovali ukrajinské umělce a autory. V čísle tak nechyběl česko-ukrajinský slovník, který měl ukrajinským dětem pomoci se lépe adaptovat v zcela novém prostředí. Ty pak výtisk časopisu dostaly zdarma.

⁷⁶ RAKETA. *O nás* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.raketa-casopis.cz/o-nas.html>

⁷⁷ DONIO. *Časopis Raketa pro ukrajinské děti* [online]. 8. 3. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.donio.cz/casopis-raketa-pro-ukrajinske-deti>

Obr. 44 – Ukázka z časopisu Raketa

Obr. 45 – Ukázka z časopisu Raketa

Obr. 46 – Titulní strana časopisu Raketa

Obr. 47 – Titulní strana časopisu Raketa

4.2 Ukázky časopisů ve světě

V následné části je představeno několik časopisů ze zahraničí. Cílem je zjistit, jak moc aktuální obsah pouští do světa, jaké mají grafické zpracování a co je jejich hlavním záměrem.

4.2.1 Bublina

Bublina je poměrně mladý časopis. Jeho první číslo vyšlo v roce 2017. Vychází čtyřikrát do roka a je určen dětem prvního stupně základní školy. Věnuje se aktuálním tématům, které

nás obklopují.⁷⁸ Svým obsahovým sdělením i řešením vizuální podoby se velmi podobá českému časopisu Raketa. Jeho záměrem je poskytovat dětem takové informace, které je mají inspirovat k vlastnímu sebe rozvíjení a zkoušení nových věcí. Jednotlivá čísla bývají tematická, ať už se jedná o roční období nebo o cestování. Nechybí ani rubriky o pokusech, DIY projekty, vystřihování nebo komiksy.⁷⁹

Bublina dává stejně jako Raketa, velký prostor svým vlastencům, ať už se jedná o autory nebo umělce. Mezi jedny z nich patří slovenská ilustrátorka Barbora Idesová. Věnuje se především komerční ilustraci a spolupracovala na značkách jako Hanácká Vodka, nebo na knize *Versatile Vertebrates*.⁸⁰ Její tvorba je ovlivněna přírodou a často obsahuje smyšlené mystické postavy a bájně tvory.

Obr. 48 – Titulní strana časopisu Bublina.

Obr. 49 – Ukázka z časopisu Bublina

Bublina se stejně jako Raketa snaží být co nejvíce aktuální. O tom se její čtenáři mohli přesvědčit za epidemie COVID-19, kdy šéfredaktoři neváhali a aktivně vytvořili ilustrovanou brožuru o koronaviru pro mladé čtenáře. Na šestnácti stránkách je připraven materiál, který má dětem jednoduchou formou vysvětlit vše o této nákaze – její původ a vznik, jak se před ní chránit a jaká je situace ve světě.⁸¹

⁷⁸ STARTLAB. *BUBLINA Časopis plný dobrých věcí. Pre deti deti* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.startlab.sk/projekty/196-bublina/>

⁷⁹ MOČKOVÁ, Jana. *Aj deti potrebujú dobrý časopis* [online]. 18. 5. 2017 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/767944/aj-deti-potrebuj-dobry-casopis/>

⁸⁰ IDESOVÁ, Barbora. *Barbora Idesová* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://barboraidesova.com/about/>

⁸¹ REHÁK, Oliver. *Bublina o koronavíruse – s deťmi Idesová* [online]. 31. 5. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/1913619/bublina-o-koronaviruse-s-detmi/>

Obr. 50 – Brožura o koronaviru

Obr. 51 – Ukázka z brožury o koronaviru

4.2.2 Revista Kiwi

Revista Kiwi je nezávislý španělský časopis pro děti od 5 do 10 let. Vychází pravidelně již od roku 2017 a každé číslo čítá čtyřicet stránek.⁸² Jeho hlavním účelem je vzdělávat děti za pomoci zábavy. Stejně jako v případě Rakety a Bubliny, je i zde kvalita vizuální stránky vysoká. Magazín je tvořen čtyřmi autory a ilustrátory – Marta Rivas Pérez, Marina Hdez, Ávila, Raquel Navarro Nora a Jorge García Valcárcel.⁸³ Ti ti pravidelně navazují spolupráci s externími umělci.

Jelikož je magazín určen hlavně pro děti předškolního věku, samotného textu tu není tolik, takže většina pozornosti je směřována na ilustrace. Ty časopisu přinášejí hravý vzhled, který upoutá pozornost. Pomocí nich jsou zde připraveny rébusy, jednoduché recepty, počítání, procvičování slov a hledání rozdílů. Dítě se tak pomalu připravuje na školu, zároveň se ale necítí zahlceno informacemi, které by ho mohli odradit. Každé číslo také obsahuje otisklé kresby zaslané mladými čtenáři. Je to malý ale zajímavý detail, který vytváří, jakýsi intimní pomyslný vztah mezi produktem a konzumentem.

⁸² GRAPHIC DAYS. *Revista Kiwi* [online]. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.graphicdays.it/2022/en/guest/revista-kiwi-2/>

⁸³ GRAPHIC DAYS. *Revista Kiwi* [online]. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.graphicdays.it/2022/en/guest/revista-kiwi-2/>

Obr. 52 – Ukázka titulních stránek časopisu Kiwi

Obr. 53 – Grafické zpracování časopisu Kiwi.

Obr. 54 – Titulní strana časopisu Kiwi

4.2.3 Anorak

Anorak je magazín pro děti z Velké Británie. Je vytvořen anglickým nezávislým nakladatelstvím Anorak, které ho vydává čtyřikrát do roka. Jeho zakladatelkou je *Cathy Olmedillas*,⁸⁴ která byla sama jako matka frustrovaná z nedostatku kvalitních magazínů, které by koupila pro svého malého syna. Proto se rozhodla tento problém vzít do vlastních rukou. Spolu s Anorakem vydává Olmedillas i další časopis *Dot*. Ten je určen dětem do pěti let. První číslo časopisu Anorak vyšlo v roce 2006 a stalo se jakýmsi průkopníkem ve vydávání dětských časopisů. Magazín je určen pro čtenáře od 6 do 12 let, tedy pro děti

⁸⁴ LBNDORSET. *Anorak Magazine* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.lbndorset.com/collections/anorak-magazine>

školního věku. Jeho cílem je pomáhat malým čtenářům najít svůj vnitřní hlas a mít kladný vztah ke čtení.

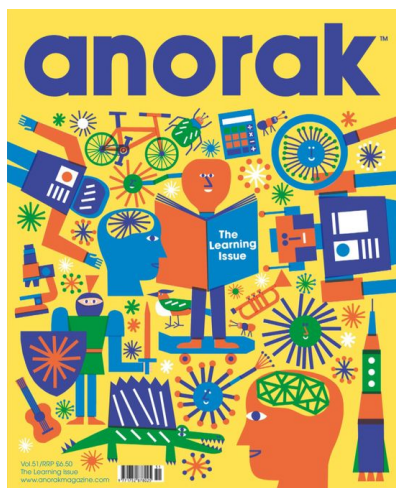
V každém čísle je dítě seznámeno s novou skupinou postav, které ho provází aktuálním číslem. Kromě komiksů, křížovek, rébusů a dalších zábavných cvičení se autoři snaží čtenáře vést správným směrem v životě a ukazovat jim základy morální výchovy. Příklad je vidět na přiložené ukázce dvojstránky, která je zasvěcená tématu laskavosti. Na několika krátkých odstavcích je vysvětleno, co to vlastně je a proč bychom měli být laskaví ke svému okolí a našim nejbližším. Zároveň je zde řečeno, že tato vlastnost vyžaduje naši vlastní snahu a procvičování. Autor dítěti otevřeně vysvětluje dané téma ze všech úhlů pohledu. Neukazuje pouze pozitivní stránku, ale uvádí, že některé dny pro nás mohou být těžké a v těchto chvílích máme tendence být zapšklý a reagovat tak, jak bychom normálně nereagovali, což je naprosto normální a lidské.

Obr. 55 – Dvoustrana časopisu Anorak učící o laskavosti

V tomhle ohledu považuji magazín za velice pokrokový, protože dětem nemaže med kolem pusy, a na rovinu jim vysvětluje základní lidské emoce, jak ty pozitivní, tak negativní. Co se týče malých dětí, tak máme tendence je chránit před reálným světem a ukazovat jim jen to dobré ze života. Proto je správné s nimi mít otevřenou konverzaci a vysvětlit jim, že je normální se jednou za čas zachovat odlišně na popud negativních emocí. Jsme přece jen lidé, kteří mají dobré a špatné dny a nemůžeme být stále šťastní.

To, aby mělo dítě ze čtení příjemný požitek je zaopatřeno nejen obsahem a vizuální stránkou, ale i zpracováním. Časopis je tisknutý rostlinným inkoustem na recyklovaném papíru.⁸⁵

Obr. 56 – Přebal časopisu Anorak

Obr. 57 – Komiks z časopisu Anorak

4.2.4 Dois Pontos

Dois Pontos je nezávislý portugalský čtvrtletník, pro chlapce i dívky ve věku od 7 do 11 let o 64 stránkách. Každé číslo je zaměřeno na speciální téma. Jeho zakladatelkami jsou dlouholeté známé *Ana Lorena Ramalho*, která pracuje jako portugalská nakladatelka dětské literatury a *Sara Szerszunowicz*, polská malířka a ilustrátorka.⁸⁶ Jejich příběh začal náhodným setkáním v Lisabonu a zjištění, že jejich dětství spojuje stejná vášně – čtení časopisů a objevování nových faktů a zajímavostí ve světě. Po čase se rozhodly se svojí společnou zálibou pokračovat, a ukazovat ji dalším generacím v podobě vlastního magazínu.

Jejich motivací byla především tehdejší časopisecká situace v Portugalsku, která byla velice špatná. Magazíny pro děti od 7 do 11 let se zaměřovaly spíše na propagaci produktů než na kvalitní obsah, který by dítěti pomohl k rozvoji. Tón textu neseděl k věkové skupině, na kterou magazíny cílily a celková grafická podoba nebyla ničím zajímavá.

⁸⁵ FAIRTALES. *15 years of Anorak Magazine* [online]. 13. 4. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://fairtales.bolognachildrensbokfair.com/en/interviews/15-years-of-anorak-magazine/11343.html>

⁸⁶ DOIS PONTOS. *O que é a Dois Pontos?* [online]. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://revistadoispontos.pt/sobre-nos/>

I v tomto případě se jedná o pokrokový časopis. Autorky se nesnaží dětem vštěpovat své ideologie nebo názory. Snaží se jim pomoci rozvíjet jejich kreativitu, kritické myšlení a podporovat jejich sebevědomí. To jsou základy toho, aby se čtenáři stali v budoucnu šťastnými a zodpovědnými dospělými. To má na starost *Inês Furtado Martins*,⁸⁷ klinická psychologička, která v časopise spolupracuje na sekci duševního zdraví. Pečlivě sleduje současné problémy, které mládež trápí. Na ty pak reaguje svými texty, v nichž se pomocí příběhů snaží tyto problémy nastínit a ukázat čtenáři, jak jim předejít, jak o nich mluvit nebo jak s nimi pracovat. Časopis se tak snaží čtenáře povzbudit a pomáhat mu získat povědomí o světě kolem něj a sebe samotného. Pomáhá mu pochopit výzvy, kterým člověk čelí každý den. Nabádá ho k tomu, jak pracovat se svými emocemi a jak se nebát zeptat o pomoc, což je dle mého názoru nesmírně důležité. Pokud budeme k dítěti otevření a naučíme ho správné zásady komunikace, do budoucna mu to přinese určitá pozitiva.

Obr. 58 – Přebal časopisu *Dois Pontos*

Obr. 59 – Přebal časopisu *Dois Pontos*

⁸⁷ DOIS PONTOS. *O que é a Dois Pontos?* [online]. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://revistadoispontos.pt/sobre-nos/>

Obr. 60 – Ukázka z časopisu Dois Pontos

4.2.5 Mighty Kind

Již zmíněný Mighty Kind je asi nejaktuálnějším dětským časopisem pro děti od 5 do 12 let na současném trhu. Zaměřuje se na vzdělávání dětí k tomu, aby neměly předsudky vůči menšinám. Tento americký čtvrtletník je dílem *Nadine Fonseca*.⁸⁸ Ta se sama jako dcera imigranta a matka, dostala do situace, kdy se svou rodinou často měnila lokaci a byla čím dál více vystavována nové civilizace. Teprve tehdy si uvědomila, jak moc je důležité, aby své děti seznamovala s různými komunitami a kulturami a vedla s nimi otevřené rozhovory o respektu a předsudcích. Proto se rozhodla vytvořit magazín, kde budou všechna tato témata a kultury zastoupeny.

Společnost Mighty Kind je přesvědčena, že laskavost, empatie a soucit jsou dovednosti, které se dají naučit, a dává dětem příležitost je procvičovat. Časopis jim ukazuje, že postavit se tváří v tvář nespravedlnosti a usilovat o lepší svět pro všechny je správným krokem kupředu. Spolu s kvalitním grafickým zpracováním a poutavým obsahem se magazín věnuje složitým otázkám, se kterými se potýkají i dospělí. Ty zpřístupňuje dětem a umožňuje jim o nich otevřeně mluvit a reagovat na ně. Mezi další nejzastupovanější témata patří sexualita a rasismus. Časopis obsahuje i speciální sekci pro dospělé, která je určena k tomu, aby jim napomohla k smysluplné diskuzi o daném problému.

⁸⁸ GOODMAN, Lizzie. *Meet the Mom Who Created a Kids Magazine to Add More Kindness to the World* [online]. 13. 9. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://theeverymom.com/mighty-kind-kids-magazine/>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MALÝ COLUMBUS

5.1 Koncept

Výstupem této praktické části je autorský ilustrovaný časopis pro děti ve věku 8–12 let. V následujících kapitolách budu popisovat proces tvorby, od první myšlenky až po finální realizaci. Pro toto téma jsem se rozhodla, protože časopisy tvořily velkou část mého dětství, a právě díky nim jsem sbírala nové zájmy a koníčky. Dechberoucí příběhy, pestré, zajímavosti ze světa a osobité ilustrace se mi dokázaly vrýt do paměti tak, že si je pamatuji dodnes a přesně to jsem chtěla do svého projektu vštěpit také.

Další věc, která mě poháněla kupředu je vztah dnešních dětí k tištěným publikacím, ať už se jedná o knihy nebo magazíny. Papírové stránky pomalu ale jistě nahrazují videa na internetu, které jsou teď dětem mnohem blíže. Žijeme v době technologií a pro některé rodiče je bohužel více komfortní zapnout pohádku v televizi než si se svými dětmi číst.

Po výzkumu současného českého trhu jsem zjistila, že časopisy pro děti školního věku značně upadly na kvalitě obsahu. Skoro třetina finální publikace je zabrána placenými reklamami na nepodstatné věci, které nejsou pro mládež vůbec důležité, jako například auta, elektrické spotřebiče nebo inzeráty na prodej domů. Uvědomuji si, že ve výsledku je všechno jen o penězích. Když jsem ale porovnála čísla z roku 2010 a ta ze současnosti, zůstala jsem v údivu nad tím, kolik prostoru je jim teď vytyčeno.

5.2 Idea

Hlavním záměrem tedy byla myšlenka vytvořit cestovatelský časopis, který doopravdy dětem předá užitečné informace a vzbudí v nich touhu po poznávání nových kultur. Žijeme v době, kdy máme neomezené možnosti, co se týče vycestování a navštěvování nových zemí a kontinentů. Proto si myslím, že je důležité, aby je děti měly možnost poznávat již od útlého věku. Čtení o jiných kulturách, zvycích a tradicích jim dovolí být více nezaujaté a chápavé vůči novým kulturním rozdílům. Proto jsem přišla s konceptem časopisu pro děti školního věku, kde každé číslo bude reprezentovat jednu konkrétní zemi. V jednotlivých vydáních by byly čtenáři představeny informace a zajímavosti, které se ve školních lavicích rozhodně nenaučí. Najde v nich zajímavé legendy a příběhy, bude mít možnost se přiučít novému cizímu jazyku, zkusit uvařit autentický recept nebo se podílet na tematických soutěžích. Chtěla jsem, aby si děti časopis nejen četly, ale prožívaly ho, zapojovaly se do všech cvičení, hledaly si dodatečné zajímavosti a diskutovaly o nově načerpaných

informacích s rodiči nebo přáteli. Toho jsem docílila tak, že jsem do časopisu rozmístila příběhy a tematické úkoly a cvičení, které musí při čtení plnit.

Tento koncept věnování veškerého svého obsahu vzděláváním o nových zemích jsem dosud na české scéně nenašla, proto mě tato myšlenka tak nadchla a do budoucna bych ji chtěla nadále rozvíjet.

Mým dalším cílem bylo, aby byl časopis aktuální a pro všechny. Tedy otevřeně psal o všech tématech, a to bez jakékoliv cenzury. Stojím si za tím, že je důležité s dětmi komunikovat o všem a na rovinu. Poskytnout jim co nejvíce informací, a následně je nechat, aby si na věc vytvořili vlastní názor. Záležitost, která mě při průzkumu magazínů v České republice docela zarazila, je velká absence tématu sexuální orientace. V časopisech jsem se pořád dokola setkávala s vzorcem „klasické rodiny“, tedy otec, matka a dcera/syn. Při psaní teoretické práce jsem zjistila, že zahraniční země jsou v tomhle ohledu mnohem otevřenější a napřed, což mi přišlo jako velká ztráta na naší straně. Žijeme ve dvacátém prvním století, a myslím si že lidé LGBTQ+ komunity si v publikacích zaslouží více prostoru. Současné děti vyrůstají ve světě, kde mají mnohem více práv a možností, než by měly například před dvaceti lety. Chci, aby ti, kterých se to týká, měly možnost vidět, že jsou zastoupeni a rovni si s ostatními. Toto téma už dávno není tabu a není nutné předstírat, že neexistuje. Mým záměrem ho není do obsahu tlačit na sílu, nebo ho účelně přidávat jen proto, abych mohla práci nazývat aktuální, ale pracovat s ním přirozeně a rovnocenně, tak jako s každým jiným.

5.3 Věková kategorie

Důležitým faktorem byl výběr věkové kategorie, na kterou bude časopis cílit. Specifický věk od osmi do dvanácti let, je věk školní, tedy děti už umí číst, psát, počítat a dokážou porozumět textu. Některé texty obsahují lehký nádech ironie a sarkasmu, kterým čtenáři této věkové kategorie dokážou porozumět a pracovat s nimi. Pokud by byli čtenáři mladší, hrozilo by, že text nedokážou pochopit či vstřebat a potřebovali by asistenci. Práce obsahuje i cvičení, pro jehož vykonání musí být dítě částečně samostatné. To například v případě receptu na nachos, nebo DIY výrobě papírové dekorace kaktusu, kdy čtenář musí být schopen operovat s kuchyňskými potřebami a být schopen plnit základní funkce jako měřit, stříhat a barvit karton.

5.4 Proces

Věc, kterou jsem věděla již od začátku bylo, že moje výsledná práce bude hravá. Pestré barvy a poutavé ilustrace jsou pro mě základ. Jelikož jsem věděla, že časopis bude cestovatelsky zaměřený, jako první jsem začala s hledáním země, kterou budu reprezentovat v prvním čísle. Tento projekt jsem chtěla odstartovat něčím velkým, zemí s bohatou kulturou, na kterou při školní výuce není zaměřována taková pozornost, tudíž se o ní děti nemají možnost tolik dozvědět. A právě proto zvítězilo Mexiko.

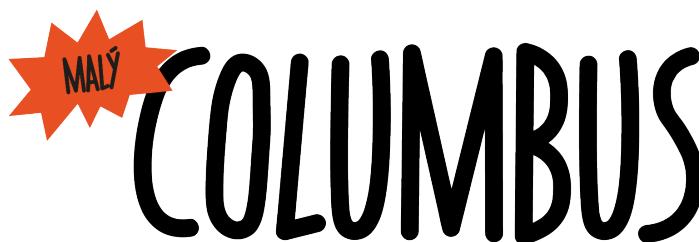
Tato země mi přirostla k srdci již v mladém věku, a to právě díky své kultuře, charakteru lidí, nespočtu legend a samozřejmě dobrému jídlu. Následovaly hodiny strávené studováním Mexika, vše od zvyků a tradic až po slavné osobnosti, které odsud pocházely. Postupně jsem si začala zapisovat témata, která mě zaujala a kterým jsem v časopise chtěla dát prostor. Jak už jsem zde zmínila, mým záměrem je podat dětem informace, které v nich zanechají pocit údivu a se kterými se normálně nesetkají. Proto jsem se při sepisování obsahu záměrně vyhýbala obecným informacím, které si čtenáři mohou snadno dohledat sami.

Po tom, co jsem si vytyčila finální témata, které by byly v magazínu obsaženy jsem se přesunula na další krok. Jelikož jsem chtěla udělat magazín kompletně autorský, znamenalo to si sepsat svoje texty. Dbala jsem na to, aby byly veškeré informace pravdivé a potvrzené, proto jsem využila ochoty uznávaného mexického designéra Eduarda Barrera Arambarri. Ten mi jako rodilý Mexičan ochotně radil a konzultoval se mnou vše od správné gramatiky až po historické události, zvyky a tradice.

Když jsem měla vyřešenou textovou stránku, začala jsem si dělat rešerše českých i zahraničních časopisů pro děti ve stejné věkové kategorii. Soustředila jsem se na práci se sazbou textu, použité barevné palety a výběr fontů. Velkou inspirací mi byl český magazín pro děti Raketa, jehož aktivitu sleduju již několik let. Raketa, jinak také nazývaný „časopis pro děti chytrých rodičů“ se stará o to, aby svým čtenářům předávala kvalitní obsah, jak textově, tak ilustračně, a to především díky spolupráci s několika nadanými externími ilustrátory. Zaujal mě i fakt, že neobsahuje žádné reklamy a tímto gestem ještě více podtrhuje to, jak moc se stará o svoje publikum. Tento intimní a upřímný vztah mezi časopisem a dítětem mě okouznil a v jeho duchu jsem se nesla při zpracovávání toho mého.

5.5 Název časopisu

Co se týče jména, tak jsem si dala za cíl, aby byl název jednoduchý, úderný, lehce zapamatovatelný a vystihoval podstatu a koncept magazínu. Jelikož je práce zaměřena na cestování a poznávání nových kultur, udělala jsem si myšlenkovou mapu věcí, událostí a osobností, které jsou s tímto tématem spojené. Nejvíce chytlavý pro mě byl španělský mořeplavec a objevitel Kryštof Kolumbus. Jako otec průkopnictví v cestování mi trefně vystihl atmosféru a myšlenku tohoto projektu. Vypůjčila jsem si jeho příjmení, které jsem ponechala psané anglicky. Jelikož jsou se děti učeny anglickému jazyku už od první třídy, nevidím cizojazyčnou verzi jako problém. Před hlavní název jsem přidala dodatek „malý“. V názvu se tak snoubí hlavní sdělení (cestování, objevování) a publikum, pro které to celé vzniklo (malí čtenáři).

Obr. 63 – Logo časopisu Malý Columbus

6 VIZUÁLNÍ ZPRACOVÁNÍ

Vizuální stránka časopisu je zvolena tak, aby odpovídala vybrané věkové kategorii, kterou jsem zvolila. Proto je práce postavena na ilustracích, které mají čtenáře zaujmout, vtáhnout do obsahu a udržet jeho pozornost.

6.1 Barevná paleta

Výběr barevnosti pro mě byl důležitý krok. Pro mou práci jsem si určila paletu několika základních barev, které jsem následně používala v celém projektu. Snažila jsem se tak předejít problému, na který jsem narazila u několika masově produkováných časopisů, a to užití nespočtu barev. Ty ve výsledku práci spíše uškodí, protože působí jako „mišmaš“ a můžou na čtenáře působit zahlcujícím dojmem. Ne nadarmo se tak říká, že v jednoduchosti je krása.

Pro toto číslo magazínu jsem vybrala barvy, které jsou reprezentací mexické kultury. Inspiraci jsem čerpala z pestrých folklórních krojů, kterými se země reprezentuje. Dále jsem se inspirovala z festivalů a slavností, které jsou symbolem pestrých dekorací, stejně tak jako mexické architektury.

Obr. 64 – Barevná paleta použitá v časopisu Malý Columbus

Obr. 65 – Ukázka barev na mexických lidových krojích

Obr. 66 – Pestré barvy na domech v Mexiku

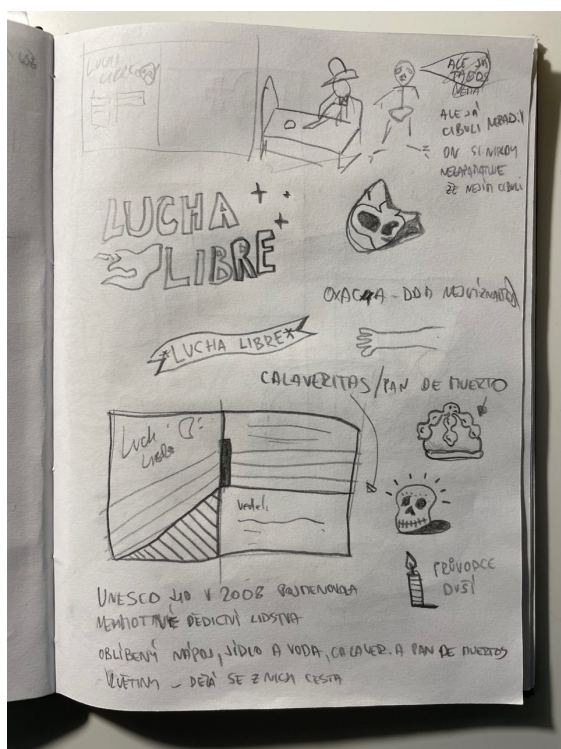
6.2 Ilustrace

Tato práce je na ilustracích založena, tudíž jejich pojetí a zpracování pro mě bylo zásadním bodem. Jelikož je publikum dítě prvního stupně základní školy, bylo důležité, aby kresby

zachytily jeho pozornost a čtenář se na ně dokázal soustředit. Proto jsem je účelně udělala barevné, živé a přátelské.

Při vytváření vzhledu postav jsem uplatnila svůj autorský rukopis, kde se nesnažím o reálné zachycení proporcí. Ilustrace jsou uvolněnější, silně stylizované a jednoduché. Barevnost kreseb občas záměrně neodpovídá realitě (fialový kaktus, červené listy na palmě atd.). Nehraji si na skutečné zobrazení reality, nechávám barvy, aby se se sebou doplňovaly a ve výsledku byly v harmonii.

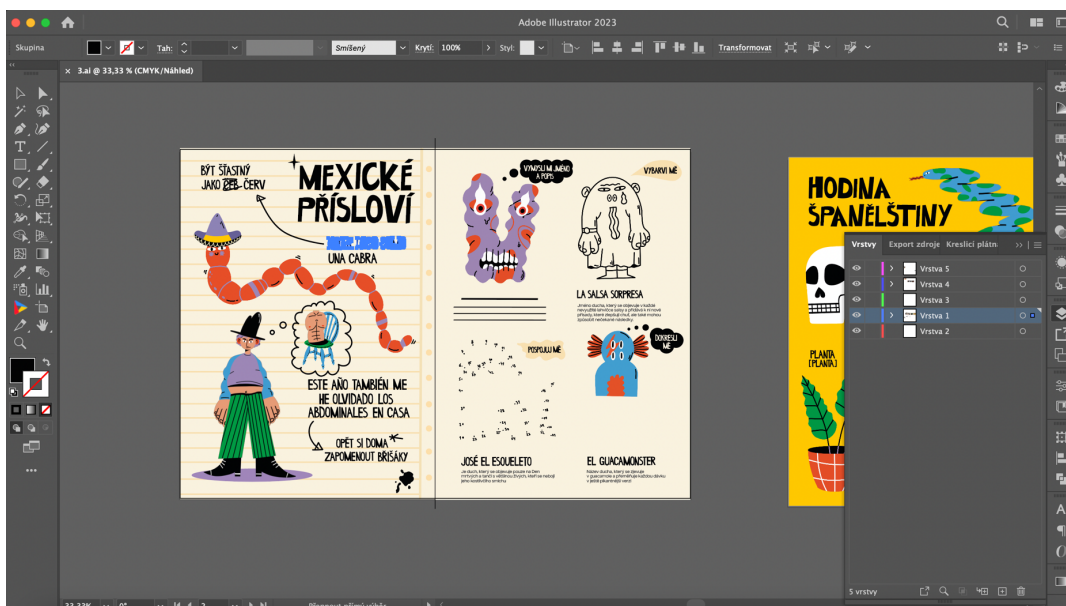
Proces ilustrace vždy začínal hrubou skicou na papír. Důležité bylo pouze správné rozvržení kompozice, detaily mě v tomto momentě moc nezajímaly. Po tom, co jsem byla se skicou spokojená jsem ji naskenovala a přenesla do zvoleného programu v PC. Využívala jsem dva – Adobe Illustrator a Procreate. Zatímco Illustrator je vektorový program od společnosti Adobe, využívaný na PC, Procreate je rastrová aplikace od společnosti Savage, pro digitální malbu, který se nachází pouze na tabletu značky Apple. K této aplikaci jsem se ve výsledku přikláběla více, a to díky větším možnostem v ohledu stop štětců, nebo uvolněnějším stylu kresby, a to zejména díky grafickému peru.

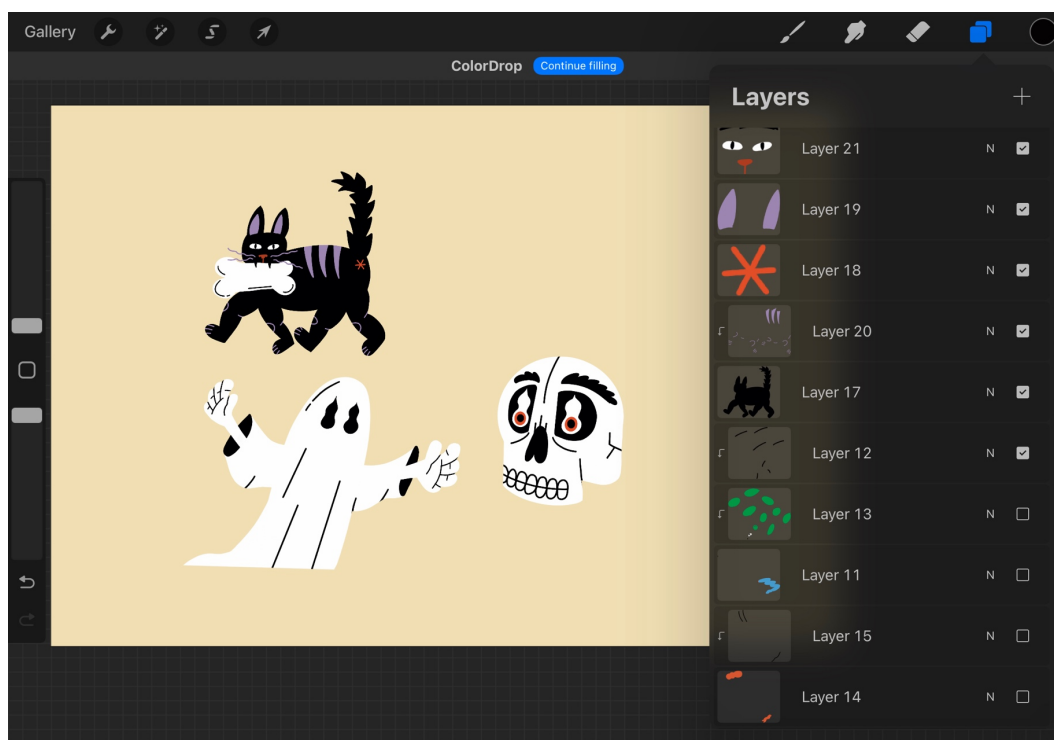
Obr. 67 – Skica dvoustránky Lucha Libre.

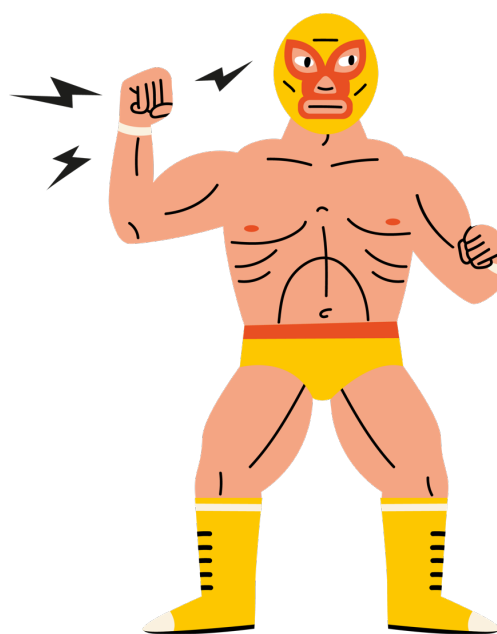
Obr. 68 – Skica stránky o Fridě Kahlo

Obr. 71 – Ukázka práce ve vektorovém programu Adobe Illustrator

Obr. 72 – Ukázka rastrové aplikace Procreate

Obr. 73 – Postava vytvořená v aplikaci Procreate.

Obr. 74 – Postava vytvořená v programu Illustrator

K docílení jednoduchosti jsem používala štětce bez jakékoliv textury, aby byly linie výsledné kresby ostré. Z velké části jsem se vyhýbala stínování a přidávání textur, protože až na pár výjimek by jejich aplikování rušilo prostý a čistý vzhled, kterého jsem se snažila dosáhnout. Detaily jsou silně stylizované, to zejména v oblasti obličeje. K obohacení a živějšímu dojmu používám prvky jako hvězdičky, tečky, půlkruhy a rovné linky a další abstraktní tvary.

Obr. 75 – Ilustrace do sekce Lekce španělštiny

Obr. 76 – Ilustrace z komiksu Pedra drobrodružství

Obr. 77 – Ilustrace: Monstrum

Obr. 78 – Ilustrace mexického oltáře

Obr. 79 – Ilustrace: Chupakabra

Obr. 80 – Ilustrace: Cipactli

Obr. 81 – Ilustrace: Mariachi

Obr. 82 – Ilustrace zápasníka Lucha Libre

6.3 Typografie

Správná volba fontu pro mě byla důležitým krokem, protože jsem chtěla zajistit dvě věci. Zaprvé, aby byl časopis pro děti dobře čitelný a zadruhé, aby zvolené fonty dobře šly

s ilustracemi. Pro sazbu jsem se rozhodla pro bezpatkový font, doplněný o dva, ručně kreslené, které jsem pro tento projekt vytvořila. Veškerá písmena jsou vytvořena vektorově, v programu Adobe Illustrator.

Pro ručně kreslené písmo jsem se rozhodla, protože jsem potřebovala font, který bude dobře sedět a doplňovat moje ilustrace. Jelikož jsem nenašla žádný, který by mi k nim ladil, vytvořila jsem si svoje vlastní. Kompletně jsem vytvořila dva sety – první, který má tenký řez a je použit v bublinách, popiscích a je jím vysázen text v ilustrovaných objektech. Druhý, který je robustnější, je používán na nadpisy. Ani u jednoho z nich jsem si nehrála na to, aby byly dokonalé. Jsem si vědoma toho, že ne všechny dřívky mají stejnou tloušťku, nebo že některá písmena jsou více kostrbaté než ostatní. Nehrála jsem si na dokonalost ale spíše na celkový dojem a to, jak jsou kompatibilní s ilustracemi. Dále jsem vytvořila různorodá písmena pro několik nadpisů a doplňkových slov ke kresbám. V těchto případech jsem se snažila o to, aby písmo sedělo ke konkrétnímu tématu. Například na stránce 30, která obsahuje celostránkovou ilustraci receptu na mexické nachos, jsem si udělala rešerši z fotek mexických pouličních stánků na jídlo a restaurací, aby bylo co nejvíce autentické.

Písmo k logu časopisu Malý Columbus, je také ručně vytvořené. Zvolila jsem bezpatkové písmo, které je jednoduché na přečtení a díky svému ručně psanému vzhledu v sobě odráží hravý koncept magazínu. Písmo je jednoduché a nijak zdobené, to z důvodu, že titulní strana každého čísla bude hojně zdobena ilustracemi. Logo tak s nimi musí stylově zapadnout, aby celá stránka působila sjednoceně. Kombinace barevných kreseb, plných hravých tvarů a minimalistického loga má pak na přebalu tvořit balanc.

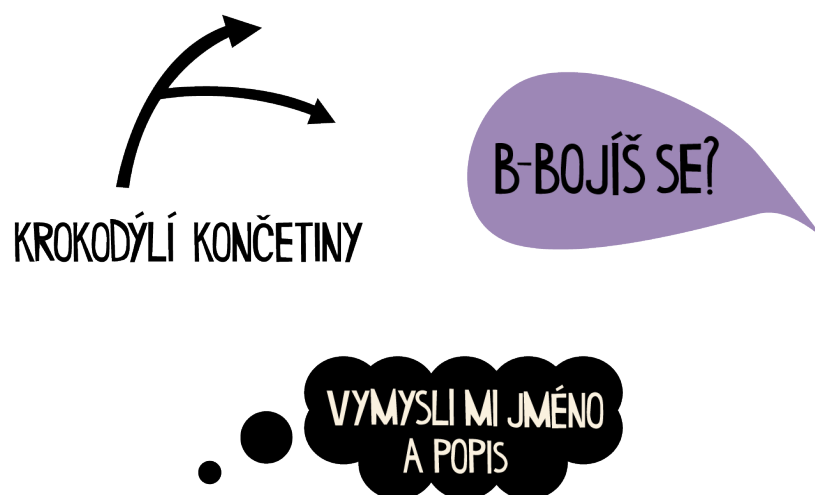
ABCČDĎEFGHIJKLMNŇO
PQRŘSŠTŤUVWXYZŽ

**A B C Č D Ď E F G H I J K L M N Ň
O P Q R Ř S Š T Ť U V W X Y Z Ž**

Obr. 84 – Ručně vytvořené písmo pro nadpisy

Obr. 85 – Ukázka doplňkového písma v ilustrovaných objektech

Obr. 86 – Ukázka doplňkového písma v bublinách a popisích

**MEXICKÉ
PŘÍSLOVÍ** * **ZÁHADA
V RINGU** *

Obr. 87 – Ukázka nadpisového písma

Obr. 88 – Ukázka nadpisového písma v kombinaci s ilustrací

FINITO

Obr. 89 – Ukázka písma pro ilustraci zadní strany přebalu

Obr. 90 – Typografie v restauraci

Obr. 91 – Typografie z pouličního stánku

Obr. 92 – Ukázka písma pro ilustraci mexického jídla nachos

Obr. 93 – Logo pro komiks Pedrova Dobrodružství

6.4 Sazba

V celé práci používám pouze jeden font. Je jím Nuckle, od britského typografa Michela Gillse, vytvořené v roce 2017. Ten mě zaujal především díky své dobré čitelnosti a modernímu vzhledu. S výběrem jsem dlouho váhala ale přesvědčila mě rešerše, kde jsem zjistila, že drtivá většina časopisů pro děti využívá bezpatkové písmo.

Velikost fontu jsem zvolila větší, než by byla v časopise pro mládež v starším školním věku. Beru v úvahu, že časopis budou číst děti na prvním stupni základní školy, a chci se vyvarovat tomu, že by díky malému textu přeskakovaly pasáže a nedokázaly by udržet pozornost.

AÁBCČDĎEFGHIJKLMNŇOÓP
QRŘSŠTŤUŮÚVWXYZŽ
aábcčdďefghijklmnnňoópqrřsštť
uůúvwxyzž

Obr. 94 – Ukázka písma Nuckle

6.5 Náhledy dvoustránek

Obr. 95 – Přebal prvního vydání časopisu Malý Columbus

Obr. 96 – Dvoustrana se stolní hrou

* ZÁHADA V RINGU *

BEZRADNÝ PAN JOSÉ
UKRADENÝ POHÁR

Ahoj, čtenáři! Mám tu pro tebe další úkol. Potřebuji abys mi pomohl vyřešit záhadu. V mexickém hlavním městě Mexico City se přibližila každoroční soutěž býčích zápasů. Těsně před startem ale zmizel zlatý pohár pro vítěze! Pořadatel pan José je zdevastovaný a žádá o pomoc při chycení zloděje. Pomůžeš mu?

PODEZŘELÍ

- MEXIČAN DIEGO FRAJER
- ŠPÁNĚLKA EMANUELA TAPAS
- ITALKA ALBERTA PENNE
- NĚMEC FRANZ RIZEK

1. JAKÉ ČÍSLO MÁ ZLODĚJ?

Sečti počet diváků, sedících na pravé straně hlediště a počet párů kovbojských bot, které na obrázku vidíš. Výsledná číslice je součástí závodního čísla zloděje.

$POČET DIVÁKŮ NA PRAVOU + POČET PÁRŮ BOT = ČÍSLO KTEROU OBSAHUJE ZLODĚJOVO ZÁVODNÍ ČÍSLO$

3. CO JE NA ZLODĚJI ZVLÁŠTNÍHO?

Všiml jsem si, že zloděj má na sobě špatnou vlnjku – tedy že vlnjka nepatří zemi, ze které zloděj pochází. Pečlivě si je prohlédni a jistě ti bude jasné, kdo je tu na vině!

4. KDE JE SCHOVANÝ POHÁR?

Na místě činu jsem našel šest písmenek. Vepiš je podle barvy do této tabulky a hned budeš vědět, kde hledat ukradenou hlavní cenu.

2. JAKOU BARVU MAJÍ ZLODĚJOVY BOTY?

Pečlivě si pročiť text této reklamy na sombréra. Je v něm skrytý název barvy, – přesně takovou barvu mají i zlodějovy boty!

* LÉTO, ZIMA, RÁNO, VEČER. NÁS VÝBĚR SOMBRÉR PORAZÍ KAŽDÝ MRÁZ! *

Obr. 99 – Dvoustrana s úkolem

PEDROVA DOBRODRUŽSTVÍ NA BAZÉNĚ

MUŽ ZÁKONA DORAZIL. CO SE TU DĚJE?

ULIČNÍCI UKRADLI MĚNOU MŮJĚ HLAVU!

PODÍVEJTE

VOLÁ ŠEĚ

OH

JDE ŠE NA TO

PŘIHRÁÁÁ!

ZDYM!

Obr. 100 – Dvoustrana s komiksem Pedrova Dobrodružství

Obr. 104 – Vizualizace 1. čísla časopisu (4)

6.6 Pokračování projektu

Jak už jsem zde zmínila, tomuto projektu se chci nadále věnovat i v budoucnosti. V rámci zpracování hezké teoretické práce jsem vytvořila přebal pro druhé číslo časopisu Malý Columbus – tentokrát bude pojednávat o Skotsku. Na něm se stejně jako na předchozím čísle objevují charakteristické prvky pro danou zemi (kilt, dudy, hory). Barevnou paletu jsem volila studenější, tedy převažuje modrá, zelená a fialová. Snažila jsem se docílit navození atmosféry Skotka, ve kterém většinu času prší, je zima a vlezlo.

Obr. 105 – Přebal 2. čísla časopisu Malý Columbus

ZÁVĚR

Tento projekt mě otestoval v mnoha ohledech. Vytvoření vlastní ilustrované publikace pro mladé mě lákalo už delší dobu. To zejména proto, že se chci věnovat ilustracím pro děti i v budoucnosti. V zásadě to bylo první větší testovací kolo, kde jsem dostala možnost nahlédnout do těchto vod.

Důležitou roli v této práci hrálo studium současného časopiseckého trhu, jak na české, tak zahraniční scéně, i když co se týče počtu dostupných zdrojů to nebylo vůbec jednoduché. Mým cílem bylo získat lepší představu o tom, jaké informace a zpracování děti vyžadují, aby pro ně byla publikace zajímavá. Při sestavování rešerše jsem narazila na spoustu progresivních autorů a ilustrátorů, kteří se mladším generacím snaží předávat kvalitní periodika, a to jak vizuální stránkou, tak obsahem.

Celkově byla tato zkušenost velmi přínosná, a to jak pro nově získané vědomosti, tak pro moji autorskou tvorbu. Jelikož je projekt koncipován jako měsíčník, budu pracovat na jeho pokračování i za hranicemi této diplomové práce. Dále také věřím, že tento koncept by mohl být využit jako inspirace pro další tvůrce a mohl by přispět k obohacení nabídky periodické publikace pro děti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ABRAHAMSON, David. *Magazines: Special Interest* [online]. 2003 [cit. 17. 4. 2023].

Dostupné z: [https://www.sciencedirect.com/sdfe/pdf/download/eid/3-s2.0-](https://www.sciencedirect.com/sdfe/pdf/download/eid/3-s2.0-B0123876702001771/first-page-pdf)

[B0123876702001771/first-page-pdf](https://www.sciencedirect.com/sdfe/pdf/download/eid/3-s2.0-B0123876702001771/first-page-pdf)

BÁRA. *Akvarel pro začátečníky – základní znalosti o akvarelu fix* [online]. 13. 11. 2020

[cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: [https://baryblog.cz/akvarel-pro-zacatecniky-zakladni-](https://baryblog.cz/akvarel-pro-zacatecniky-zakladni-znalosti-o-akvarelu/)

[znalosti-o-akvarelu/](https://baryblog.cz/akvarel-pro-zacatecniky-zakladni-znalosti-o-akvarelu/)

BECRE8V. *7 Reasons why D.I.Y (Do it Yourself) is best for your child's development and*

creativity [online]. 23. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: [https://becre8v.com/7-](https://becre8v.com/7-reasons-why-d-i-y-do-it-yourself-is-best-for-your-childs-development-creativity/)

[reasons-why-d-i-y-do-it-yourself-is-best-for-your-childs-development-creativity/](https://becre8v.com/7-reasons-why-d-i-y-do-it-yourself-is-best-for-your-childs-development-creativity/)

Be Kind & Co. *Mighty Kind: How an Anti-Bias Magazine Inspires Kids to Put Kindness*

First [online]. 18. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z:

<https://bekindandco.com/interviews/mighty-kind-anti-bias-magazine>

BOOKYWOOKY. *What Are the Benefits of Cloth Books for Infants and Babies?* [online].

4. 2. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: [https://www.bookywooky.in/blog/benefits-of-](https://www.bookywooky.in/blog/benefits-of-cloth-books-for-infants-and-babies/)

[cloth-books-for-infants-and-babies/](https://www.bookywooky.in/blog/benefits-of-cloth-books-for-infants-and-babies/)

BRIERLEY, John. *Sedm prvních let života rozhoduje*. Vydání první. Praha: Portál, 1996.

112 s. ISBN 80-7178-109-6.

BULAY, Elena. *Rosy saves the day!* [online]. 6. 11. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z:

[https://www.behance.net/gallery/107358807/Illustrations-for-Anorak-](https://www.behance.net/gallery/107358807/Illustrations-for-Anorak-Magazine?locale=cs_CZ)

[Magazine?locale=cs_CZ](https://www.behance.net/gallery/107358807/Illustrations-for-Anorak-Magazine?locale=cs_CZ)

CORRIDAN, Kara. *Your Age-by-Age Guide to Talking About Race* [online].

1. 6. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: [https://www.parents.com/parenting/better-](https://www.parents.com/parenting/better-parenting/teaching-tolerance/talking-about-race-with-kids/)

[parenting/teaching-tolerance/talking-about-race-with-kids/](https://www.parents.com/parenting/better-parenting/teaching-tolerance/talking-about-race-with-kids/)

ČASOPIS, Computer. *Computer čte rekordních 104 tisíc čtenářů. Je to nejčtenější český počítačový časopis* [online]. 9. 8. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z:

<https://www.zive.cz/clanky/computer-cte-rekordnich-104-tisic-ctenaru-je-to-nejctenejsi-cesky-pocitacovy-casopis/sc-3-a-199730/default.aspx>

DOBHAL, Rajan. *7 Basic Typography Design Elements Explained to Kids* [online]. 23. 4. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://codinghero.ai/7-basic-typography-design-elements-explained-to-kids/>

DOIS PONTOS. *O que é a Dois Pontos?* [online]. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://revistadoispontos.pt/sobre-nos/>

DOLEŽAL, Ivan. *Knížní vazby (2.díl) – Lepená měkká vazba V2* [online]. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.grafie.cz/ngp/ngp-na-facebooku/knizni-vazby-2-dil-lepena-mekka-vazba-v2/>

DONIO. *Časopis Raketa pro ukrajinské děti* [online]. 8. 3. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.donio.cz/casopis-raketa-pro-ukrajinske-deti>

DSOWEN. *Week 12 topic: Critical analysis of Hulbert and Ling (2007)* [online]. 15. 12. 2011 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dsowen.wordpress.com/2011/12/15/week-12-topic-sex/>

ELNAR, Rachel. *The Typography of Children's Books* [online]. 3. 10. 2016 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: Creative Circle. <https://type-ed.com/resources/rag-right/2016/10/03/typography-childrens-books>

FAIRTALES. *15 years of Anorak Magazine* [online]. 13. 4. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://fairtales.bolognachildrensbookfair.com/en/interviews/15-years-of-anorak-magazine/11343.html>

GALE. *The Illustrated London News Historical Archive, 1842–2003* [online]. 2023 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.gale.com/intl/c/illustrated-london-news-historical-archive>

GERLINGER, Marion. *What is a Mood Board, and How Do You Create One?* [online]. 15. 9. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.vectornator.io/blog/mood-board/>

GOODMAN, Lizzie. *Meet the Mom Who Created a Kids Magazine to Add More Kindness to the World* [online]. 13. 9. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://theeverymom.com/mighty-kind-kids-magazine/>

GRAPHIC DAYS. *Revista Kiwi* [online]. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.graphicdays.it/2022/en/guest/revista-kiwi-2/>

GUERNSEY, Lisa a LEVIEN, Michael. H. *Getting smarter about e-books for children*) [online]. 1. 5. 2016 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.naeyc.org/resources/pubs/yc/may2016/ebooks-for-children>

HALL, Susan. *Using Picture Storybooks to Teach Literary Devices: Recommended Books for Children and Young Adults*. Vydání druhé. Oryx Press, 1990. 8 s. ISBN 0897745825.

HALLMARK, Brittney. *20 Great Books That You Can Touch-and-Feel* [online]. 2. 8. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.teachingexpertise.com/classroom-ideas/best-touch-and-feel-books/>

HARRIS, Jack. *Vector graphics and illustration: a master class in digital image-making*. Rotovision, 2008. 12 s. ISBN 9782888930112

HEALTH OF CHILDREN. *Cognitive development* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.healthofchildren.com/C/Cognitive-Development.html>

HLADÍKOVÁ, Hana. *Children's Book Illustrations: Visual Language of Picture Books*. CRIS Bulletin, 2014 str. 22 [online]. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/273967853_Children's_Book_Illustrations_Visual_Language_of_Picture_Books

HODGE, Susie. *Stručný příběh umění*. Grada, 2018. 201 s. ISBN: 978-80-271-0685-1

CHIELENS, Edward E. *American Literary Magazines: The Eighteenth and Nineteenth Centuries*. USA: Greenwood Press, 1986. ISBN 9780313239854

IDESOVÁ, Barbora. *Barbora Idesová* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://barboraidesova.com/about/>

IKAROS, redakce. *Informační generace: změna nebo kontinuita? (David Bawden)* [online]. 2009, ročník 13, číslo 5/2 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://ikaros.cz/informacni-generace-zmena-nebo-kontinuita-david-bawden>

JABOK. *Chci najít odborný recenzovaný časopis* [online]. 15. 12. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://knihovna.jabok.cz/cs/rady-navody/navody/chci-najit-odborny-rezeczovany-casopis>

JKSTYL. *Uhel, rudka a sépie fix* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.jkstylcz.cz/uhel-pruvodce-malirskou-technikou>

JOANNA. *The Easiest Fonts for Kids to Read Fonts* [online]. 16. 9. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://varrojoanna.com/the-easiest-fonts-for-kids-to-read/>

JOHNSON, Toni Cavanagh, PhD. (2008). *Děti a sexualita: Porozumění přirozeným a problémovým projevům*. Praha: Občanské sdružení Rozum a Cit. 6 s. Dostupné z: <https://docplayer.cz/1239050-Toni-cavanagh-johnson-ph-d-deti-a-sexualita-porozumeni-prirozenym-a-problemovym-projevum.html>

KAFKA. *Časopis Font* [online]. [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://kafka.cz/cz/casopis-font.html>

KAŇÁKOVÁ, Eva. *Jak efektivně vést porady*. Grada. Praha, 2008. 148 s. ISBN: 978-80-247-1625-1.

KOEDINGER Mike a LOSOWSKY, Andrew. *We Love Magazines*. Berlin: Die Gestalten Verlag, 2007. ISBN: 978-3899551884

KUROSH, Anastasia. *What's an E-zine and How You Can Use It in Digital Marketing* [online]. 22. 9. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://flippingbook.com/blog/marketing-tips/how-to-use-ezine-in-digital-marketing>

LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Mladší školní věk* [online]. 29. 9. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/mladsi-skolni-vek>

LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Předškolní období věku* [online]. 27. 5. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/predskolni-obdobi>

LABUSOVÁ, Eva, PhDr. *Starší školní věk (puberta)* [online]. 15. 10. 2014 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/starsi-skolni-vek-puberta>

LBNDORSET. *Anorak Magazine* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.lbndorset.com/collections/anorak-magazine>

LITERA Design. *Výroba a rozdělení novin a časopisů* [online]. 2018 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/vyroba-a-rozdeleni-novin-a-casopisu/>

MÁDLOVÁ, Martina. *Kognitivní vývoj u předškolních dětí. Co si pod ním představit?* [online]. 7. 11. 2019 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.predskolnivek.cz/kognitivni-vyvoj-u-predskolnich-deti-co-si-pod-nim-predstavit/>

MIGHTY Kind. *Our mission Race* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://mightykindkids.com/pages/mission>

MICHÁLEK, Ondřej. *Kapitoly z černého umění: Přehled grafických technik a některých průmyslových technologií tisku*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 11 s. ISBN: 978-80-244-4185-6

MIKO, Martin. *Časopis Materídouška: Dětský měsíčník, který se stal nástrojem komunistické propagandy* [online]. 16. 12. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://g.cz/casopis-materidouška-detsky-mesicnik-ktery-se-stal-nastrojem-komunisticke-propagandy/>

MOČKOVÁ, Jana. *Aj děti potřebují dobrý časopis* [online]. 18. 5. 2017 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/767944/aj-deti-potrebuju-dobry-casopis/>

MORLEY, Nick. *Linocut for Artists and Designers*. The Crowood Press: Illustrated edition, 2016. 11 s. ISBN: 978-1785001451

NIKDEL, David. *Lekce 28 - Bezierovy křivky a povrchy, fullscreen fix* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: http://nehe.ceske-hry.cz/tut_28.php

OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2., dopl. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6.

PARIS, Alison H. a PARIS, Scott G. *Children's Comprehension of Narrative Picture Books*. [online]. 15. 5. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED452515.pdf>

PAVLICA, Karel. *Přitažlivost, chování a identita. Jak se zorientovat v sexuální orientaci?* [online]. 10. 10. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.praguepride.cz/cs/cteni-a-foto/clanky/1689-jak-se-zorientovat-v-sexualni-orientaci>

PERIODIK. *Časopis Katka* [online]. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.periodik.cz/predplatne/casopis.php?akce=titul&titul=100251>

PRŮVODCE RVP PV. *Charakteristika psychiky dítěte předškolního věku* [online]. 15. 3. 2017 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=12939>

R-A-D. *Co se děje v psychice předškolního dítěte?* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.rodice-a-deti.cz/co-se-deje-v-psychice-predskolniho-ditete>

RAINEY, Jenna. *Malování akvarelem a vodovkami: Naučte se malovat za 30 dní!* CPress, 2021. 10 s. ISBN: 978-80-264-3893-9

RAKETA. *O nás* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.raketa-casopis.cz/o-nas.html>

REED, David. *The Popular Magazine in Britain and the United States of America 1880-1960*. Toronto: University of Toronto Press, 1997. ISBN 9780712304177

REHÁK, Oliver. *Bublina o koronavíruse – s dětmi Idesová* [online]. 31. 5. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/1913619/bublina-o-koronaviruse-s-detmi/>

REŠETA, Imrich. *Vzpomínáte na Mateřídoušku? Získali jsme unikátní ročník, kdy komunisté začali z dětí vychovávat správné soudruhy* [online]. 21. 12. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://www.lifecz/historie-a-tajemno/vzpominate-na-materidoušku-získali-jsme-unikatni-rocnik-kdy-komuniste-zacali-z-deti-vychovavat-spravne-soudruhy_460785.html

RICHTER, Vít. *České děti a mládež jako čtenáři v roce 2021* [online]. 1. 12. 2021 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.mistnikultura.cz/ceske-deti-a-mladez-jako-ctenari-v-roce-2021>

STARTLAB. *BUBLINA Časopis plný dobrých věcí. Pre deti deti* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.startlab.sk/projekty/196-bublina/>

ŠILHAVÝ, Radek. *Vybrané aspekty návrhů webových informačních systémů*. Scientific Press Serie, svazek číslo 2 / 2013. 48 s. ISBN 978–80–904741–3–0

ŠKALOUDOVÁ PUCHMAJEROVÁ, Lucrezia. *Kresba v teorii a praxi*. Technická univerzita v Liberci, 2021. 30 s. ISBN: 978-80-7494-570-0

ŠPELDA, Daniel, PhDr., PhD. *The social constructivism in the investigation od science and its history* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.antropoweb.cz/cs/socialni-konstruktivismus-ve-zkoumani-vedy-a-jejich-dejin>

THE University of Stavanger. *Storybooks On Paper Better For Children Than Reading Fiction On Computer Screen, According to Expert*. [online]. 22. 12. 2008 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.sciencedaily.com/releases/2008/12/081219073049.htm>

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. 184 s. ISBN 80-7178-308-0.

VOIT, Petr. *Albrecht Dürer* [online]. nedatováno [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: https://encyklopedieknihy.cz/index.php/Albrecht_D%C3%BCrer

VOIT, Petr. *Časopis* [online]. 2006 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://encyklopedieknihy.cz/index.php/%C4%8Casopis>

WEBB, Ashley. *The Importance of Godey's Lady's Book on 19th c. Fashion History* [online]. 23. 2. 2022 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.bustletextiles.com/post/godey-s-lady-s-book>

WILLIAMS, Adrian. *Sassoon® Fonts* [online]. 31. 3. 2023 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: <http://www.sassoonfont.co.uk/>

WONG, Kit Mei. *How Do Young Children Learn about Photography* [online]. 2020 [cit. 17. 4. 2023]. Dostupné z: http://jehdnet.com/journals/jehd/Vol_9_No_1_March_2020/10.pdf

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 / Titulní strana časopisu The Gentleman's Magazine z roku 1759. Dostupné z:
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Gentleman%27s_Magazine

Obr. 2 / Současná podoba The Gentleman's Magazine. Dostupné z:
<https://us.readly.com/products/magazine/the-gentleman-magazine>

Obr. 3 / První číslo The General Magazine. Dostupné z:
<https://www.campaignlive.co.uk/article/history-advertising-no-113-ben-franklins-general-magazine/1321433>

Obr. 4 / První číslo American Magazine. Dostupné z:
<https://www.historyofinformation.com/detail.php?id=1929>

Obr. 5 / Titulní strana z Harper's Magazine. Dostupné z:
<https://harpers.org/archive/2021/05/>

Obr. 6 / Titulní strana z Godey's Lady's Book. Dostupné z:
<https://civilwarwomen.wp.tulane.edu/essays-3/godeys-ladys-book-and-magazine/>

Obr. 7 / Titulní strana časopisu Katka. Dostupné z: <https://katka.magaziny.cz/>

Obr. 8 / Vnitřní strana časopisu Katka. Dostupné z: <https://www.novadida.cz/napsali-o-nas/casopis-katka-papir-nade-vse/>

Obr. 9 / Ukázka titulní stran časopisu Font. Dostupné z: <https://kafka.cz/cz/casopis-font.html>

Obr. 10 / Titulní strana časopisu Computer. Dostupné z:
<https://www.periodik.cz/predplatne/casopis.php?akce=titul&titul=458>

Obr. 11 / Titulní strana časopisu Computer. Dostupné z:
<https://send.cz/casopis/1069/computer>

Obr. 12 / Časopis Méd'a Pusík. Dostupné z: <https://www.ceskatrafika.com/Meda-Pusik-Poznavame-svet-d21382.htm>

Obr. 13 / Časopis Kouzelná školka. Dostupné z: https://issuu.com/kouzelnaskolka/docs/kouzelnaskolka_9_11/1

Obr. 14 / Titulní strana Mateřídoušky. Dostupné z: <https://materidouska.magaziny.cz/>

Obr. 15 / Dvoustrana z časopisu Mateřídouška. Dostupné z: <https://materidouska.magaziny.cz/>

Obr. 16 / Titulní strana časopisu Mighty Kind. Dostupné z: <https://emilyvandykeillustration.com/mighty-kind-magazine-issue-3>

Obr. 17 / Titulka časopisu Mighty Kind. Dostupné z: <https://mightykindkids.com/collections/individual-issues/products/mighty-kind-issue-6-olympics>

Obr. 18 / Příklad moodboardu. Dostupné z: <https://www.behance.net/gallery/59437889/Autumn-Beauty-Mood-Board>

Obr. 19 / Bézierova křivka. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9zierova_k%C5%99ivka

Obr. 20 / Ukázka bitmapy. Dostupné z: https://wikisofia.cz/wiki/Z%C3%A1kladn%C3%AD_principy_digit%C3%A1ln%C3%AD_reprezentace_obrazov%C3%BDch_informac%C3%AD/old

Obr. 21 / Malba akvarelem. Dostupné z: <https://www.yuppi.cz/blog/co-je-to-akvarel/>

Obr. 22 / Kresba figury pomocí tužky. Dostupné z: <http://www.vlnaladislav.cz/cz/foto/96>

Obr. 23 / Kresba zátiší pomocí tužky. Dostupné z:

<https://cz.pinterest.com/pin/482307441357395745/>

Obr. 24 / Příklad přírodních uhlů. Dostupné z: <https://www.udvoupastelek.cz/kresleni/uhel-cerny-prirodni/>

Obr. 25 / Příklad umělých uhlů. Dostupné z: https://catalogue.koh-i-noor.cz/katalog_c627619275997188/tuhy-uhly-kridy-pastely_c349326870052870/pastely-kridy-a-uhly_c349773546651660/uhel-umely-kreslici-5-6-120-8673-3_p28010

Obr. 26 / Příklad techniky linoryt. Dostupné z:

<https://www.betsyoneillfineart.com/listing/958010144/city-farm-reproduction-print-linocut>

Obr. 27 / Příklad techniky dřevořez. Dostupné z: <https://aukro.cz/jezis-a-farizejove-drevorez-17-stol-7004627046>

Obr. 28 / Příklad užití fotografie v dětském časopisu. Dostupné z:

<https://tvorimeprodeti.cz/recenze/casopis-dracek/>

Obr. 29 / Užití fotografie v dětském časopisu. Dostupné z:

<http://pesleri.blogspot.com/2017/08/co-cteme-casopisy-pro-deti.html>

Obr. 30 / Příklad užití látky v dětské knize (1). Dostupné z: <https://www.nejlepsi-darecky.cz/textilni-vzdelavaci-knizka>

Obr. 31 / Příklad užití látky v dětské knize (2). Dostupné z: <https://www.nejlepsi-darecky.cz/textilni-vzdelavaci-knizka>

Obr. 32 / Uplatnění bezpatkového písma v časopisu Mateřídouška. Dostupné z:

<https://materidouška.magaziny.cz/>

Obr. 33 / Ukázka písma pro děti Sassoon Primary.

Dostupné z: <https://www.fonts.com/font/sassoon-williams/sassoon-primary>

Obr. 34 / Ukázka ručního písma v časopisu Anorak. Dostupné z:

https://www.behance.net/gallery/107358807/Illustrations-for-Anorak-Magazine?locale=cs_CZ

Obr. 35 / Ukázka postupu DIY v časopisu Mateřídouška.

Dostupné z: <https://materidouska.magaziny.cz/>

Obr. 36 / Ukázka postupu DIY v časopisu Mateřídouška. Dostupné z:

<https://www.ikiosek.cz/materidouska>

Obr. 37 / Ukázka časopisu Touch and Feel. Dostupné z:

https://encryptedtbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcT_vM4wTLAmaDub4davJV0ELcI-8LmonehRNSFuwbOWV0TRxfZV

Obr. 38 / Ukázka časopisu Touch and Feel. Dostupné z:

<https://www.amazon.in/Little-Lamb/dp/1788105907>

Obr. 39 / Vazba V1. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/druhy-tiskovych-vazeb-a-jejich-vyuziti/>

Obr. 40 / Vazba V2. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/druhy-tiskovych-vazeb-a-jejich-vyuziti/>

Obr. 41 / Logo časopisu Mateřídouška od Josefa Lady. Dostupné z:

<https://www.mimibazar.cz/souteze/materidouska-predplatne>

Obr. 42 / První přebal časopisu Mateřídouška. Dostupné z: <https://www.detske-casopisy.cz/kompletni-1-rocnik-casopisu-materidouska-z-let-1945-46/>

Obr. 43 / Přebal časopisu Mateřídouška z roku 2020. Dostupné z:

<https://www.periodik.cz/predplatne/casopis.php?akce=vydani&titul=104&rok=2020&vydani=8>

Obr. 44 / Ukázka z časopisu Raketa. Dostupné z: [https://www.detske-
https://www.skibi.cz/detsky-casopis-raketa-16-rodina?](https://www.detske-https://www.skibi.cz/detsky-casopis-raketa-16-rodina?)

Obr. 45 / Ukázka z časopisu Raketa. Dostupné z: [https://eduzin.cz/wp/2016/09/20/raketa-
casopis-pro-deti-chytrych-rodicu/](https://eduzin.cz/wp/2016/09/20/raketa-casopis-pro-deti-chytrych-rodicu/)

Obr. 46 / Titulní strana časopisu Raketa. Dostupné z: [https://www.detske-
https://www.labyrinthshop.cz/raketa/r06/](https://www.detske-https://www.labyrinthshop.cz/raketa/r06/)

Obr. 47 / Titulní strana časopisu Raketa. Dostupné z:
<https://www.labyrinthshop.cz/raketa/r28/>

Obr. 48 / Titulní strana časopisu Bublina. Dostupné z: [https://www.detske-
https://www.martinus.cz/?uItem=306124](https://www.detske-https://www.martinus.cz/?uItem=306124)

Obr. 49 / Ukázka z časopisu Bublina. Dostupné z: <https://bublina.magaziny.cz/>

Obr. 50 / Brožura o koronaviru. Dostupné z: [https://dennikn.sk/1913619/bublina-o-
koronaviruse-s-detmi/](https://dennikn.sk/1913619/bublina-o-koronaviruse-s-detmi/)

Obr. 51 / Ukázka z brožury o koronaviru. Dostupné z: [https://dennikn.sk/1913619/bublina-
o-koronaviruse-s-detmi/](https://dennikn.sk/1913619/bublina-o-koronaviruse-s-detmi/)

Obr. 52 / Ukázka titulních stránek časopisu Kiwi. Dostupné z:
<https://www.verkami.com/projects/20162-revista-kiwi-suscripcion-anual>

Obr. 53 / Grafické zpracování časopisu Kiwi. Dostupné z: <https://revistakiwi.com/N-6>

Obr. 54 / Titulní strana časopisu Kiwi. Dostupné z:
<https://www.laurasansegundo.com/project/revista-kiwi/>

Obr. 55 / Dvoustrana časopisu Anorak učící o laskavosti. Dostupné z:
<https://anorakmagazine.com/products/anorak-magazine-kindness-vol-46>

Obr. 56 / Přebal časopisu Anorak. Dostupné z: <https://www.newsstand.co.uk/106-general-magazines/13674-subscribe-to-anorak-magazine-subscription.aspx>

Obr. 57 / Komiks z časopisu Anorak. Dostupné z:
<https://anorakmagazine.com/products/anorak-magazine-mountains-vol-49>

Obr. 58 / Přebal časopisu Dois Pontos. Dostupné z: <https://ppl.pt/en/doispontos>

Obr. 59 / Přebal časopisu Dois Pontos. Dostupné z:
<https://www.behance.net/gallery/136657855/Dois-Pontos-Magazine>

Obr. 60 / Ukázka z časopisu Dois Pontos. Dostupné z:
<https://carlogiovani.com/filter/illustration>

Obr. 61 / Titulní strana časopisu Mighty Kind. Dostupné z:
<https://mightykindkids.com/collections/individual-issues/products/mighty-kind-issue-1>

Obr. 62 / Ukázka z časopisu Mighty Kind. Dostupné z:
<https://www.behance.net/gallery/105824597/Illustrated-Map-of-France-for-Mighty-Kind-Magazine/modules/607333715>

Obr. 63 / Logo časopisu Malý Columbus – archiv autora

Obr. 64 / Barevná paleta použitá v časopisu Malý Columbus – archiv autora

Obr. 65 / Ukázka barev na mexických lidových krojích. Dostupné z:
<https://www.google.com/https://i.ytimg.com/vi/5mlwo8UgytE/maxresdefault.jpg>

Obr. 66 / Pestré barvy na domech v Mexiku. Dostupné z:
<https://www.google.com/https://ychef.files.bbci.co.uk/>

Obr. 67 / Skica dvoustránky Lucha Libre – archiv autora

Obr. 68 / Skica stránky o Fridě Kahlo – archiv autora

Obr. 69 / Skica komiksu – archiv autora

Obr. 70 / Skicy dvoustránek a jejich rozvržení – archiv autora

Obr. 71 / Ukázka práce ve vektorovém programu Adobe Illustrator – archiv autora

Obr. 72 / Ukázka rastrové aplikace Procreate – archiv autora

Obr. 73 / Postava vytvořená v aplikaci Procreate – archiv autora

Obr. 74 / Postava vytvořená v programu Illustrator – archiv autora

Obr. 75 / Ilustrace do sekce Lekce španělštiny – archiv autora

Obr. 76 / Ilustrace z komiksu Pedra drobrodružství – archiv autora

Obr. 77 / Ilustrace: Monstrum – archiv autora

Obr. 78 / Ilustrace mexického oltáře – archiv autora

Obr. 79 / Ilustrace: Chupakabra – archiv autora

Obr. 80 / Ilustrace: Cipactli – archiv autora

Obr. 81 / Ilustrace: Mariarchi – archiv autora

Obr. 82 / Ilustrace zápasníka Lucha Libre – archiv autora

Obr. 83 / Ručně vytvořené písmo pro doplňkové texty – archiv autora

Obr. 84 / Ručně vytvořené písmo pro nadpisy – archiv autora

Obr. 85 / Ukázka doplňkového písma v ilustrovaných objektech – archiv autora

Obr. 86 / Ukázka doplňkového písma v bublinách a popiscích – archiv autora

Obr. 87 / Ukázka nadpisového písma – archiv autora

Obr. 88 / Ukázka nadpisového písma v kombinaci s ilustrací – archiv autora

Obr. 89 / Ukázka písma pro ilustrací zadní strany přebalu – archiv autora

Obr. 90 / Typografie v restauraci. Dostupné z:

https://www.tripadvisor.com.au/Restaurant_Review-g2671384-d8570584-Reviews-Mad_Mex-Waurn_Ponds_City_of_Greater_Geelong_Victoria.html

Obr. 91 / Typografie z pouličního stánku. Dostupné z:

<https://cz.pinterest.com/pin/7881368084685489/>

Obr. 92 / Ukázka písma pro ilustraci mexického jídla nachos – archiv autora

Obr. 93 / Logo pro komiks Pedrova Dobrodružství – archiv autora

Obr. 94 / Ukázka písma Nuckle – archiv autora

Obr. 95 / Přebal prvního vydání časopisu Malý Columbus – archiv autora

Obr. 96 / Dvoustrana se stolní hrou – archiv autora

Obr. 97 / Dvoustrana pro učení španělských slovíček – archiv autora

Obr. 98 / Dvoustrana s hledáním rozdílů – archiv autora

Obr. 99 / Dvoustrana s úkolem – archiv autora

Obr. 100 / Dvoustrana s komiksem Pedrova Dobrodružství – archiv autora

Obr. 101 / Vizualizace 1. čísla časopisu (1) – archiv autora

Obr. 102 / Vizualizace 1. čísla časopisu (2) – archiv autora

Obr. 103 / Vizualizace 1. čísla časopisu (3) – archiv autora

Obr. 104 / Vizualizace 1. čísla časopisu (4) – archiv autora

Obr. 105 / Přebal 2. čísla časopisu Malý Columbus – archiv autora